ПОЛИТИКИН
ЗАБАВНИК

Немачка 3,00 DEM, САД 1,25 USD, Швајцарска 2,50 CHF,
Шведска 13,00 SEK, Аустрија 20,00 ATS,
Грчка 300 GRD, Енглеска 1,00 GBP

9 770032 339010

9. X 1992. ● ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ ● ГОДИНА LIV ● ЦЕНА 400 ДИН. ● БРОЈ 2128

Веровали или не!

ЦЕЛОКУПНА ПОСАДА

ЕНГЛЕСКОГ РАТНОГ БРОДА „ДЕДАЛУС" ТВРДИЛА ЈЕ ДА ЈЕ ПЛОВЕЋИ ОД СВ. ЈЕЛЕНЕ ДО РТА ДОБРЕ НАДЕ 6. АВГУСТА 1848. ВИДЕЛА МОРСКУ ЗМИЈУ ДУГАЧКУ 70 МЕТАРА КОЈА СЕ МЕТАР И ПО ИЗДИГЛА ИЗНАД ПОВРШИНЕ ВОДЕ.

Франц Ксавер Рихтер

(1820-1874)

ПРОФЕСОР ХЕБРЕЈСКОГ НА ВИСОКОЈ ШКОЛИ У МИНХЕНУ, ДОБРО ЈЕ ЗНАО ЈОШ 77 ЈЕЗИКА.

ЗАМАК РАЈФЕРШЕД

У НЕМАЧКОЈ ВЛАСНИШТВО ЈЕ ИСТЕ ПОРОДИЦЕ ВЕЋ ПУНИХ 795 ГОДИНА.

МОЗАИК

ЉУДСКОГ КОСТУРА ЧЕСТО ЈЕ КРАСИО ЗИДОВЕ ОДАЈА СТАРИХ РИМЉАНА ДА БИ ПОДСЕЋАО ЉУДЕ ДА ЈЕ ЖИВОТ ПРОЛАЗАН И ДА У ЊЕМУ ЗАТО ТРЕБА ШТО ВИШЕ УЖИВАТИ.

Николас Де Вилерој

(1598-1685)

ПОСТАО ЈЕ УПРАВИТЕЉ ЛИОНСКЕ ОБЛАСТИ (ФРАНЦУСКА) КАДА ЈЕ ИМАО САМО 17 ГОДИНА.

ДРВЕНА ПРЕСЛИЦА

КОЈА СЕ УПОТРЕБЉАВАЛА У НЕМАЧКОЈ ПОКРАЈИНИ АЈФЕЛ, БИЛА ЈЕ У ОБЛИКУ ЈЕЛЕНА.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

●●● Француз Жан Морети изабран је за „најодраслијег студента" Универзитета у Торину. Захваљујући на тој почасти, Морети, који на том универзитету већ осму годину студира медицину, изјавио је: „Никад није прекасно да човек научи нешто паметно." Морети је управо напунио стоту годину, а на торинском медицинском факултету специјализира геријатрију.

●●● дугогодишњи светски првак у шаху Михаил Ботвиник, иначе инжењер електротехнике, годинама је радио на усавршавању шаховских програма за компјутере што су му многи замерали страхујући да ће „машина уништити онај прави шах". Одговарајући на ову примедбу Ботвиник је рекао: „Колико знам, аутомобил постоји већ сто година, па људи не само што нису заборавили да ходају већ је све више одушевљених џогера".

●●● фирма из Лос Анђелеса, која се бави припремањем банкета, тврди да им најлакше пада посао око свечаности поводом доделе Оскара јер филмске звезде готово уопште не једу: већина од њих су вегетаријанци, пију углавном сокове и минералну воду, а најјаче пиће које себи дозволе су чај или кафа. Тако је бар на пријемима.

●●● изгубивши два чека вредна хиљаду рубаља, што је цела њена плата, жена из града Усинска Кома (Русија), обратила се преко локалних новина поштеном налазачу... Какво је било њено изненађење кад су је ускоро позвали у редакцију и вратили јој целу суму. Испоставило се да су рубље добровољно сакупили читаоци који су очајничку поруку прочитали у листу.

Илустровао: Зоран Петкановић Петко

УМЕТНОСТ И НАУКА ЗАВИСЕ ОД ПИВА

И ХАМЛЕТ ДОБИО СВОЈЕ

После сваке испијене кригле пива Данци знају да су тиме допринели и својој и општој цивилизацији

Нико на свету не пије толико пива као Немци и Данци. Ипак, Данци измичу за корак, а пиво им је, тако они кажу, боље од немачког бар за два копља. Нарочито пиво са ознаком „Карлсберг" за које се верује да је непревазиђено по боји и укусу иако је његов први произвођач и утемељивач истоимене фирме Јакобсен „мустру" готово украо од Немаца.

У Данској има на десетине фабрика пива и назива, али један је – „Карлсберг". Назив је препознатљив и по типу слова која су од првих дана неколико пута, али незнатно, дотеривана. Наравно, изнад имена је круна, таквом пиву тај симбол и приличи.

Пиво није нимало занемарљиво пиће у Данској, напротив. Веровали или не, Данска од пива убире годишње готово 10 процената националног дохотка. Од тога лавовски део у државну касу уноси управо „карлсберг".

И опет веровали или не: од пива „карлсберг" зависи тако рећи цела данска наука и уметност! Тако је желео оснивач фирме Јакобсен, затим његов син, па наследници... Жеља им је испуњена и поштује се до данашњих дана.

Није коме је речено...

За своје време и средину Јакобсен је био чудак. Како, иначе, да се назове осмогодишње сељаче са Јитланда које је себи утувило у главу да треба да прави пиво. И док су се његови вршњаци слатко играли, он је цели бо-

г ожетни дан проводио у шупи трудећи се да од јечма у калајисаном бакрачу у коме је његова мајка прала веш – справи пиво! Узалуд, од пива ништа, само је од мајке добијао батине!

Али, није коме је речено... Тек што је око 1840. напунио двадесет година, Јакобсен је са уштеђеним новцем који је од рођака добијао поводом разних пригода сео у дилижансу и упутио се у Минхен, центар европског пиварства. На своју жалост, тек тамо је сазнао да је за врење јечма потребан квасац! Радећи код неког пивара, просто је крао занат. Иако млад, уочио је неке мањкавости у рецепту за

Илустровао: Љубомир Милојевић Љубац

справљање пива. Већ су му синуле идеје како да га побољша. После неколико месеци вратио се у родно село носећи са собом око килограм квасца. Али, квасац се у дугом путу сасушио!

Јакобсен није малаксао. Окренуо је назад за Минхен по нову количину квасца. Овога пута чувао га је као очи у глави. Док се дилижанса трупкала по тврдим земљаним путевима, он је све време у крилу држао квасац у цилиндру који је у нормалним приликама носио на глави. Квасац је задржао свежину захваљујући томе што је Јакобсен на успутним станицама квасио крпе и њима обавијао цилиндар.

Даље се зна. Јакобсен је успео – створио је надалеко познато пиво – „карлсберг". Уједно, то је био почетак данског пиварства.

За математику, филозофију, лингвистику...

На срећу Данске и Данаца, Јакобсену нису ударили у главу ни слава ни новац. Остао је доследан себи, необичан. Основао је „Фондацију Карлсберг" са капиталом од милион круна и завештање да Фондацијом управља одбор од пет академика. За почетак, имали су задатак да оснују једну лабораторију и историјски музеј, а од остатка новца да помажу природне и математичке науке, филозофију и лингвистику.

Академици су доследно извршили аманет и уместо лабораторије настао је Институт за пиво, најбоље опремљен на свету. Историјски музеј, друга Јакобсенова жеља, био је маленкост у односу на отворени Народни музеј. Новца у Фондацији је било, а управо у то време изгорео је дворац данских краљева – Федериксберг. Одбор Фондације предложио је држави да обнови дворац и намени га Народном музеју и Историјском архиву. Држава и дански краљ прихватили су оберучке.

Када је понестало новца у Фондацији, Јакобсен, син, наставио је очевим путем. Данци су пили пиво „карлсберг", приходи су били огромни и Јакобсенов син је одлучио да Данцима сазида и подари здање попут француског Лувра. Подигао је два дворца спојена стакленом баштом. Истовремено, допунио је очев тестамент па део новца од зараде на пиву „карлсберг" стално притиче у касу Фондације. Почела су да се нижу знаменита дела у Данској захваљујући Јакобсеновом пиву: враћен је првобитан изглед Хамлетовом дворцу у Елзнеру, поправљен је торањ катедрале у Копенхагену...

Само од продаје црног пива у 1950. години купљен је нови, изузетно велики телескоп за опсерваторију у Копенхагену и издата целокупна дела филозофа Кјеркегора.

Од зараде на пиву „карлсберг" финансиране су многобројне научне данске експедиције. Основан је Институт за теоријску физику и лабораторија за истраживања изотопа који су били поверени професору Нилсу Бору, академику и једном од твораца атомске бомбе.

Многе славне личности посетиле су пиваре „Карлсберг". Пробали су ту пиво и Линдберг, и Черчил, и војвода од Виндзора, и Џозефина Бекер... Јер, пиваре „Карлсберг" у Данској обилазе се као Акропољ у Атини или Црква св. Петра у Риму. За Данце је тако. Знају они да испијањем сваке кригле или флаше пива „карлсберг" учествују у куповини неког од познатих уметничких дела, на пример. Сваки Данац, пивопија „карлсберга", верује да је од купљеног Рембранта, Сезана или Пикаса његов бар ћошак! ***Миленко Тодоровић***

WALT DISNEY

ПАЈА ПАТАК

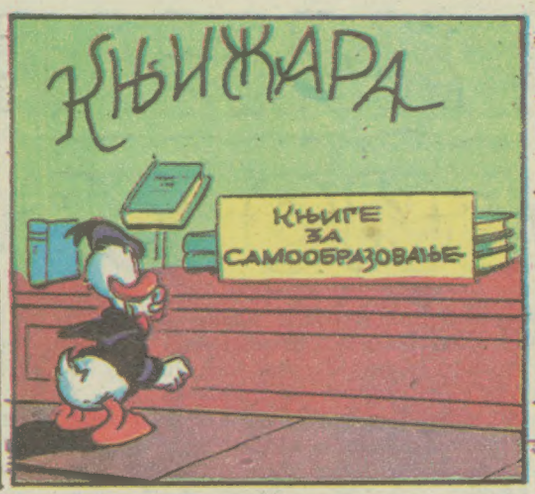

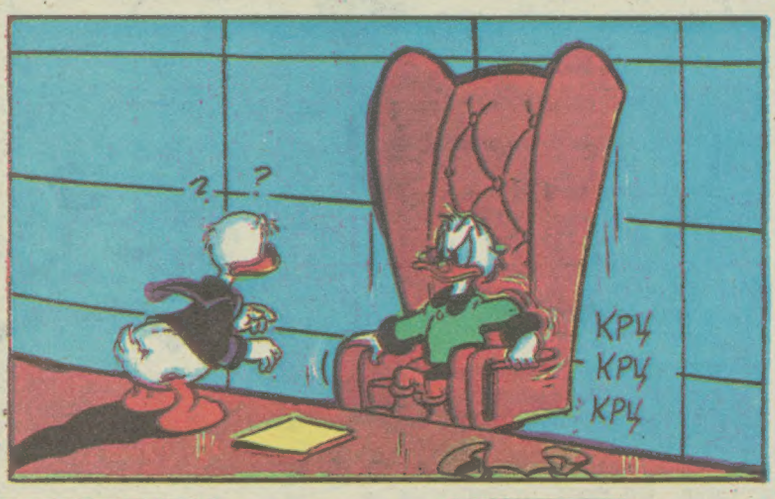

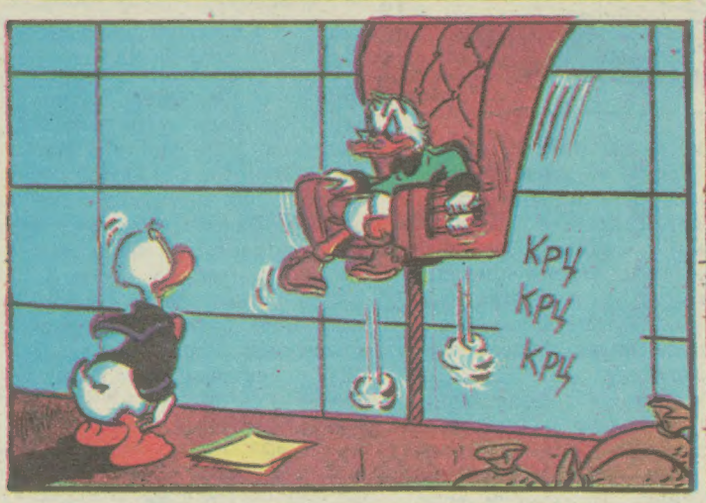

ТРАМВАЈ ЗВАНИ ЗБИЉА

Дуж целе пруге искупио се силан свет те деце беше у толикој множини да су скоро спречавали вожњу трчећи испред трамваја... Једино што би се још могло замерити то је што су коњи који вуку кола врло слаби... Упола цене за војнике „до наредника закључно" и децу до 9 година...

Тек четврт столећа након коначног одласка Турака из Београда, варош почиње да поприма обележја европског града. Године 1892. начињен је пројекат по коме је сагрђен водовод, у пролеће је стигло електрично осветљење, а почетком јесени кренуо је први трамвај...

Дотадашња пролећа, поред бехара воћки око Теразија и Кнежевог споменика, одликовала је чисто домаћинска атмосфера. Јер „кад ударе бујне кише, а потоци нису увирали у каналске решетке, него слободно отицали низ стрме улице, домаћице су хитале да изваљују каце из подрума и да у оне потоке изруче расо и натруле главице, које је март већ запахнуо својим познатим воњом, и које се низ потоке котрљају чак до Саве и Дунава". Прошло време сарми и подварака.

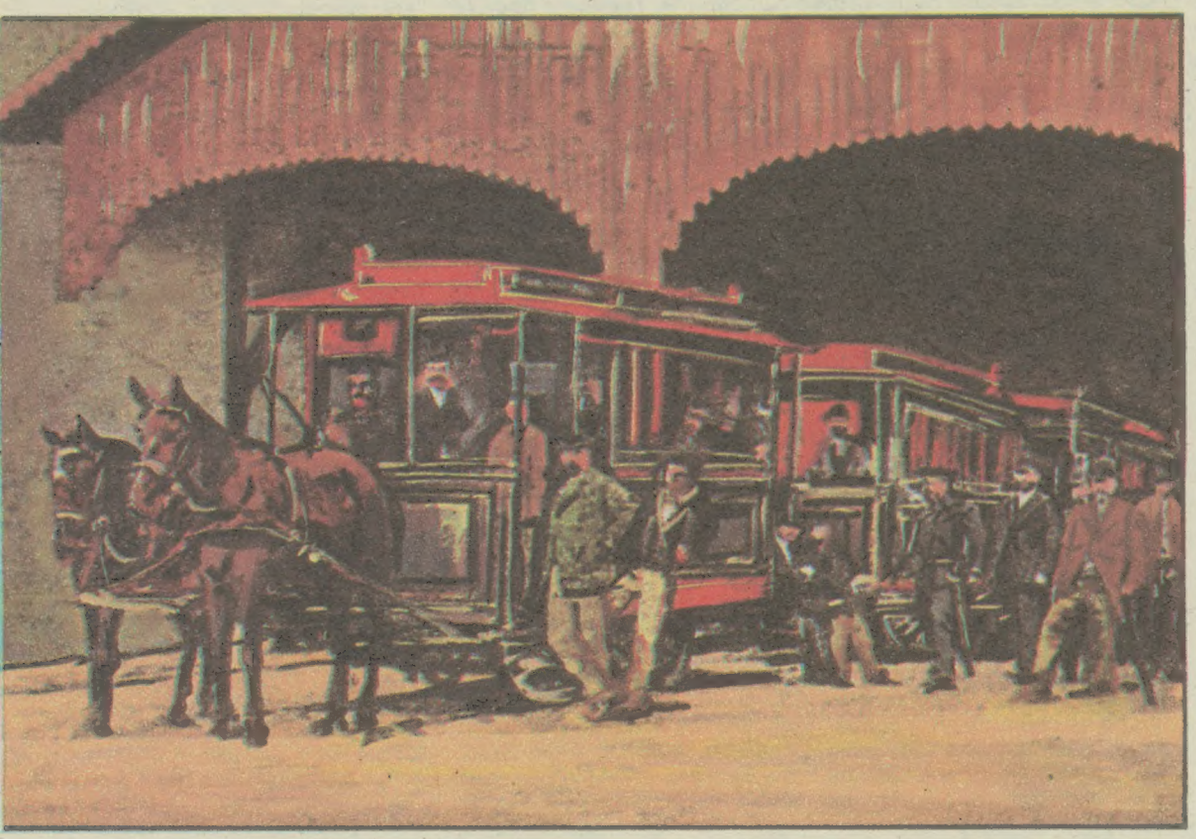

Првог октобра 1892. по старом календару, односно 14. по новом, пуштен је у саобраћај први трамвај с коњском вучом. На слици: трамвајско особље и званични гости непосредно пре свечаног отварања испред „трамвајских штала", на месту где се данас налази Горњи депо у Булевару револуције 142

Онда су се и саобраћајци бринули да у трамваје не улази више путника од прописаног броја

А „калдрма је тако покварена да је за путнике, а поглавито за трговину, тешко на коњу, а тим теже и горе на колима пролазити". Општински одбор одобрио је почетком 1891. регулацију 2.333 метра улице. Застор је прављен од ломљеног камена а у појединим главним улицама од камених полукоцака или коцака са подлогом од песка и шљаке. У центру су полагане дрвене коцке.

Варошка управа се дуго колебала да ли да, поред фијакера, градски јавни саобраћај обогати увођењем трамваја. Наиме, дуго нису могли да се усагласе да ли да улицама крене трамвај на коњску, парну или електричну вучу.

Да трамвај тада уопште није био мала ствар сведочи и извештај једне општинске комисије који

каже да су трамваји „од велике користи по цело становништво једног места, а нарочито по сиромашан свет и да то важи нарочито за наш Београд, који се са својом калдрмом не може похвалити, а који је по простору тако раштркан, да би управо био грех ако би се пропустила прилика да дођемо до овако модерног и јефтиног саобраћајног начина без икаквих жртава". Затим се у извештају даље наводи: „Вредност имања у улицама кроз које буде трамвај пролазио скочиће најмање за 30 одсто, а можда и за 50, те ће услед тога и благостање становништва расти. Трговина и друге радње у улицама добиће нов полет услед живљег саобраћај". Београд је тада имао око 61.000 становника.

За изградњу првог трамваја стигле су бројне понуде од иностраних фирми и стручњака. Године 1891. општина је закључила уговор са Периклесом Цикосом из Милана, коме је за рачун истовремено основаног Српско-француског друштва уступљена концесија за увођење и експлоатацију електричног осветљења и трамвајског саобраћаја.

Изградња трамвајских пруга отпочела је 1891.

Била је то и те како важна вест за варошке новине, „Србија" у броју од 29. септембра 1892. пише овако: „У прошлу недељу отпочета су вежбања са трамвајима на прузи од Славије до Реалке, при чему се уче сигналима и другим пословима будући трамвајски службеници. Ова кола с којима је чињена проба доста су добра и ако буду тако и остала можемо се прилично задовољити. Једино што би се још могло замерити то је што су коњи који вуку кола врло слаби, те ако буде остало овако и даље, мучно да ће се моћи радити са њима онако како би требало. У осталом вероватно је да ће се надлежни постарати да се то и поправи."

Ни друге престоничке новине нису пропустиле важан догађај, те истог дана кад и „Србија" и „Српска застава" објављује: „У недељу отпочели су покушаји вожње трамваја и то на прузи Славија – Калемегдан, а јуче на прузи Теразије – Тркалиште. Вагони су лепи и за наше прилике доста пространи. Дуж целе пруге искупио се

Групни портрет особља „Београдске варошке железнице" чију су већину чинили возачи коњских запрега и кондуктери

Свечаност приликом пуштања у саобраћај трамваја број 14 за Земун

Путници првог аутобуса у градском саобраћају имали су привилегију да се возе и на галерији

силан свет те деце беше у толикој множини да су скоро спречавали вожњу трчећи испред трамваја. Уверени смо да ће се при отпочетој редовној вожњи, што ће бити како чујемо 1. октобра, спречити све оно што би могло да створи какву несрећу".

Новине, поприлично поуздан сведок времена у коме излазе, не заборављају да читатељству саопште да је кренуо први трамвај. „Општинске новине", дана 4. октобра 1892. пишу: „Око 11 часова пре подне, стајала су два вагона пред зданьем Суда Општине вароши Београда. Чим су се у њих сместили председник општине Г. Милован Р. Маринковић, чланови суда, Г. Г. одборници и општински чиновници, воз се кренуо и за неколико тренутака био пред друштвеном канцеларијом на Теразијама где се слегло доста света да присуствује овом освећењу. Простор између друштвене канцеларије и воза био је заузет радозналим светом, тако да је начињен пролаз из друштвене канцеларије до воза. По освећењу ове корисне установе, председник Београда као домаћин, понудио је Г. Г. Његово Високо Преосвештенство и присутну господу, закуском у друштвеној канцеларији и пруга Калемегдан – Славија одмах је предана саобраћају. Возови сваких 11 минута крећу се и на тај начин задовољавају преку потребу грађана нашег града...".

Званичан назив трамваја био је „Београдска варошка железница", мада су га Београђани одмах скратили у једноставно „коњски трамвај". Дужина те прве линије била је 2300 метара и на њој је у прво време саобраћало осам трамваја које су вукла по два коња.

Цена једне вожње била је 10 пара динарских. Војници „до наредника закључно" и деца до 9 година плаћали су упола цене, то јест 5 пара динарских, док за „децу која се држе на крилима" није наплаћивано. Просечна брзина вожње била је 5-7 километара на час. Није било сталних станица него се трамвај заустављао по жељи путника. Ваљало је само дићи руку, шешир, зембиљ или кишобран и возач трамваја би повукао дизгине. Свака кола су могла да приме по 32 путника: 16 је могло да седи, а 16 да стоји у колима и на платформи. Није забележено да је иједан путник преко те цифре могао да уђе у трамвај.

Није, такође, забележено да је икада иједан коњ кренуо у саобраћај прљав. За то се бринула посебна служба у такозваним Трамвајским шталама које су се налазиле где је и данас, у Булевару револуције, Горњи депо. Пре изласка на улицу коњи су купани у базену а затим тимарени. Тада су највећи део особља „варошке железнице" чинили ковачи, потковачи и сарачи.

За први трамвај је везана и прва саобраћајна несрећа. Крајем октобра лист „Србија" је забележио: „Јуче око подне трамвај је прегазио једног дечака код Позоришне кафане. Точкови су га захватили по ногама и тешко повредили, те је смес-

та однесен у болницу. Како нам причају, овој несрећи је сам дечко крив, јер се качио за кола и ако је неколико пута опоменут да то не чини. Да се ове несреће не би чешће дешавале, надлежне власти требале би да нареде својим органима, којих и иначе има по улицама, да строго мотре на овакве случајеве".

Друга линија пуштена је у саобраћај одмах после прве. Полазила је од Славије данашњом улицом Српских владара, код некадашње Официрске касине (данас Студентски културни центар) скретала данашњом улицом Генерала Жданова, улазила у Немањину улицу и њоме ишла до Железничке станице и даље до Савског пристаништа.

Истовремено с првим двема грађана је и трећа трамвајска пруга: од Теразија, преко данашњег Булевара револуције и Рузвелтове до Новог гробља. Поред трамваја за путнике, било је предвиђено да се специјалним трамвајем ова линија „служи и за мртвачке спроводе". Пуштена у саобраћај децембра 1892, ова линија је била дугачка 2400 метара и на њој су саобраћала двоја трамвајска кола.

Коњи као погонска снага трамваја напуштају београдске улице током 1894. када је на линији Теразије – Топчидер кренуо први електрични трамвај. Исте оне године када су и грађани Цириха угледали свој први електрични трамвај.

Први аутобус у градском саобраћају кренуо је тек 1925, и то на линији Славија – Авала. Радним данима саобраћао је један а недељом и празником два аутобуса.

Први тролејбус појавио се на београдским улицама приликом првомајске параде 1947. Непосредно затим, 22. јуна, отворена је редовна тролејбуска линија Калемегдан – Славија.

У односу на број становника, број возила, број линија и дужине трамвајске мреже данас је мањи него пред почетак Другог светског рата.

Данас се не чује ни оновременско: „Средина, помери се напред!" Више се нема куд.

П. Милатовић

МА ШТА КАЖЕШ

КРАТКО И ЈАСНО

Познати поп певач Стинг недавно је најавио да се спрема да пред олтар изведе Труди Стајлер, жену са којом живи већ десет година и са којом има троје деце. Разуме се да је ова одлука изазвала велику пажњу у Великој Британији и да су се новинари сместа бацили у расветљавање „позадине" ове одлуке. На питање зашто су одлучили да се венчају, Труди је одговорила: „Зато што ме је Стинг запросио." Објашњење не може бити краће и јасније. ■

ТУГА, И ТО ПРЕВЕЛИКА

Свако други би на месту Робија Ритера био срећан, па и пресрећан, да је успео да дипломира пре рока, и то са најбољим оценама, и да уз то добије понуду за сјајно плаћени посао. Међутим, Роби то није. Штавише, момак је несрећан! Џаба ти посао, каже он, кад ти не оставља времена за игру. Треба га и разумети: тек му је 11 година.

О овом чуду од детета које ће се бавити поправком компјутера и дизајнирањем компјутерске графике родитељи, а и он сам, сматрају да је обично, сасвим просечно дете. Можда и јесте, једино што је абецеду и рачунање до 10 научио пре него што је напунио две године, компјутерима почео да се бави са три, а са девет завршио средњу школу. ■

СКУПА ВРАПЧИЈА ЉУБАВ

Рене Соломона, професорка чувеног Колумбија универзитета, недавно је поднела њујоршком суду захтев за одштету од четири милиона долара. Као разлог навела је хапшење под оптужбом да је гровала птице које су упорно слетале на њен прозор.

Све је, каже озлојеђена професорка, почело 11. фебруара ове године када су у њен стан упали припадници Америчког друштва за заштиту животиња од насиља и под стражом је спровели до најближе станице где су је не само задржали пуна четири часа, него је и сликали као каквог злочинца и узели јој отиске прстију. Нечувено малтретирање било је зарад оптужбе да је професорка посипала симс сопственог прозора препаратом који је, уместо да тера голубове, тровао врапце. У Њујорку би, по мишљењу чланова Друштва, дошло до помора врабаца, да се, срећом, није нашло неколико дивних људи и не баш добронамерних суседа који су пријавили професоркино грозоморно дело. Наставак је познат, али не и крај: суд још није заседао по питању овог случаја, но, професорка верује да је правда на њеној а не врапчијој страни. ■

ОПАСНА И ПОСЛЕ СМРТИ

Шездесетдвогодишњи Нимрод Нбини из Јужне Африке изведен је на суд под оптужбом да је убио једног пеликана, припадника законом заштићене врсте. Суочен са опасношћу да се на дуже време нађе у затвору, Нбини је покушао да се одбрани тврдећи да је све то учинио у самоодбрани.

А ево како је, по њему, ствар текла: тог несрећног дана он је, као и обично, после ручка отишао на плажу. И, како је био прилично уморан прилегао је да одрема кад га је, у једном тренутку, из сна тргао оштар убод у десну ногу. Скочио је као опарен и нашао се лицем у лице са птицом какву никада раније није видео. Како она није деловала нимало мирољубиво – напротив, недвосмислено је показивала намеру да га нападне – поверовао је да се налази у смртној опасности и да ће му деца остати сирочићи. Жестоко ју је ударио по глави и птица је издахнула. Кад је већ мртва, мислио је Нбини, штета је оставити је на плажи кад би од ње, као и од било које друге птице, могло да се направи сасвим пристојно печење. Тако је, ето, почињио још једно злодело. Нбинијево објашњење звучало је тако искрено да је суд одлучио да га поштеди затвора, али не и високе новчане казне: ако је већ морао да убије, није морао и да поједе жртву. ■

ЛАПИР ТРПИ СВЕ

Упозорење на једном паковању отрова за пацове: ИЗРАЂЕНО ОД АПСОЛУТНО ПРИРОДНИХ САСТОЈАКА!

Натпис у једном даблинском бифеу: ПИЋЕМ НЕЋЕТЕ РЕШИТИ СВОЈЕ ПРОБЛЕМЕ, АЛИ ЋЕТЕ СТЕЋИ МНОГО НОВИХ И ЗАНИМЉИВИХ.

Табла у перионици рубља у Единбургу: ОСТАВИТЕ СВОЈУ ОДЕЋУ ОВДЕ И ИЗАЂИТЕ ДА СЕ ЗАБАВИТЕ.

За крај натпис на надгробној плочи у градићу Мисурија (САД): ВИЛИЈАМ МЕКПИС. НАПУСТИО НАС ЈЕ ДА БИ СЕ ПРИДРУЖИО СВОМ СЛЕПОМ ЧРЕВУ, КРАЈНИЦИМА, ПОЛИПИМА, БУБРЕГУ И ЖУЧНОЈ КЕСИЦИ. ■

Илустровао: Зоран Петкашић Петко

DIK BROWNE

ХОГАР СТРАШНИ

АХ! ТО СЕ ЗОВЕ ЖИВОТ!
НЕМА ОЛУЈА И НЕПОГОДА! НЕМА ОСВАЈАЊА ГРАДОВА И СЕЛА!
ТЕК САДА СХВАТАМ КОЛИКО ЈЕ ЛЕПО СЕДЕТИ КОД КУЋЕ ОКРУЖЕН СВОЈОМ ПОРОДИЦОМ!
КУД' ЋЕШ КРЕН'О?
ИДЕМ У БИФЕНЦЕ ДА ВИДИМ ДА Л' И ОСТАЛИ МОМЦИ МИСЛЕ ИСТО К'О ЈА?
7-12

Олимпијска борилишта за бадминтон у Барселони

НИШТА БЕЗ ПТИЧИЈЕГ ПЕРА

Поона се играла ракетом и пернатом лоптицом у Индији још пре два миленијума, а име бадминтон и правила по којима се, уз мале измене, игра и данас у више од 100 земаља света, добила је крајем прошлог века када је стигла у Енглеску

ИЗВОД ИЗ ПРАВИЛА ИГРАМО ДО 18...

Бадминтон је једини спорт у којем играч може да одлучи до колико ће поена трајати сет. Наиме, бадминтон се игра у три добијена сета, „по правилу" до 15 поена (мушкарци) или 11 поена (жене и дублови). Као и у осталим играма преко мрежице сет се осваја само с два поена разлике (15:13, или 16:14, итд). Међутим, у бадминтону постоји још један изузетак. Код нерешеног резултата (13:13 за мушкарце и 9:9 за жене и у дублу) играч или дубл који је први освојио 13. или 9. поен може да затражи да се игра продужи до 18. поена за мушкарце или 12. за жене и дубл. Тада је победник онај ко први освоји „задати" поен и није потребно стећи два поена разлике.

Бадминтон се иначе игра на терену широком 6,10 m и дугом 13,40 m. Мрежа је висока 152 cm. Сервира се наизменично са леве и десне стране (парни сервис са десне, непарни са леве) све док противник не освоји поен и сервис.

Ракети за бадминтон су лаки и јаки, праве се од карбонских влакана а лоптице од гуме имају 14 до 16 природних пера која одређују брзину игре.

Светска првакиња Кинескиња Тинг Јиухонг „демонстрира" сервис

Поону, како су Индијци звали ову игру, донели су у Британију официри који су службовали на индијском потконтиненту и 1873, у Бадминтону, на имању војводе од Бефорта, приредили прву демонстрацију. Званицама се игра допала. Већ 1877. основан је и први клуб и утврђена правила, 1893. основана је Британска бадминтон федерација, а 1899. одржано прво Свеенглеско првенство у бадминтону...

Од тада до данас на Вемблију, који је дакле храм фудбала, али и бадминтона, одр-

жавају се свеенглески шампионати у бадминтону који се могу поредити само са вимблдонским тениским турниром. То је најзначајније такмичење у овом спорту који се организовано игра у више од 100 земаља учлањених у Међународну бадминтон федерацију основану 1934. године.

Најмлађи олимпијски спорт бадминтон смислили су Индијци још пре два миленијума, о чему сведоче и слике сачуване у пећинама. Игра

Сузи Сузанти

древним рекетом с пернатом лоптицом старија је од тениса, али заувек ће остати само „млађи брат" најпопуларнијег спорта са рекетом и лоптицом, јер је на светску спортску позорницу дошла много касније, када је тенис већ био популаран, када је и стони тенис већ стицао све више присталица.

Мада људи који играју бадминтон не желе да се пореде са тенисерима, поређења ова два бела спорта су неминовна. И у бадминтону постоје турнири и систем бодовања којима су као узор послужили ATP и WTA тениски турнири и листе, међутим, бадминтон има и континентална и светска првенства, што тенис нема. Одавно се налази на програму игара Комонвелта и азијских игара, а у трећем покушају стигао је и на званични програм олимпијских игара.

При пут 1972. у Минхену био је демонстрациони спорт. Пре четири године у Сеулу, где су тенис и стони тенио дебитовали као званични спортови, бадминтон је био само егзибициони спорт, а у Барселони овог лета придружио се својој старијој браћи и људи који воде светски бадминтон задовољно трљају руке. Пријем у олимпијску породицу и пропаганда добијена захваљујући ТВ преносима помоћи ће ширење бадминтона по свету и он више неће бити спорт који се игра само на Далеком истоку и у Западној Европи.

Дуго су овим спортом владали Британци, највећи ривали били су им Данци, Швеђани и Холанђани, али то је већ прошлост. Сада владају играчи с Далеког истока. Кинези су непобедиви на четири последња светска шампионата, али на Олимпијским играма у Барселони златне медаље припале су играчима из Индонезије у појединачној и Јужне Кореје у конкуренцији дублова.

Ж. Б.

Енглези „открили" откривено

Све спортске енциклопедије наводе податак да су Енглези крајем прошлог века донели бадминтон из Индије. Међутим, у Галерији Уфици у Фиренци постоји слика која их демантује. Реч је о платну „Девојчица с рекетом" („La fillette au volant") француског сликара Жана Батисте Шардена на којем се налази девојчица с дрвеним рекетом и лоптицом с перјем. Шарден је живео у 18. веку – рођен је 1699. а умро 1779 – дакле, бадминтон се играо у Паризу пре него што је „откривен" у Енглеској.

Богатство за олимпијско „злато"

Захваљујући бадминтону Индонезија је у Барселони освојила прве златне медаље откако учествује на олимпијским играма. Због тога су олимпијски шампиони Сузи Сузанти, у женској, и Ален Буди Кусум, у мушкој конкуренцији, добили од владе своје земље богате награде. Обоје су постали власници по једне куће, луксузног аутомобила и штедне књижице са улозима од 500.000 америчких долара!

Мука за противнике и репортере

Један од најбољих индонежанских играча био је тврд орах не само за противнике у Барселони већ и ТВ репортере. Разлог је у његовом имену. Зове се Sarawendah Kusumawardhani, а то је врло тешко брзо изговорити и не погрешити.

ДЕТЕ ЈЕ ОТАЦ ЧОВЕКА

Ја и бернардинац у Цриквеници.

Нисам осећала никакву потребу да се сећам свог детињства, све до посете стручњаку чије је рутинско питање било: „Чега се најранијег из свог детињства сећате?". Свака моја прича о најранијем периоду мога живота до којег сам могла да допрем почињала је са првим разредом гимназије (сада је то пети осмогодишње). На питање: „А шта је било пре тога?" нисам знала да одговорим. Збуњена, а помало и уплашена, дошла сам кући и питала мајку: „Хоћеш ли да ми објасниш шта се то догодило 1944. године да се ја пре тога баш ничега не сећам?". И онда сам први пут чула причу коју ћу сада испричати.

У време савезничких бомбардовања 1944. године становали смо у једној малој кући близу Калемегдана у којој се нисмо осећали сигурно, па смо се преселили у такозвано склониште у оближњој кући наших пријатеља. Био је то обичан подрум у ком су деца досађивала родитељима, викала и галамила. По причању мога оца, нас двоје смо проводили све дотадашње године у шетњама по Калемегдану, и ја сам, наводно, знала свако дрво, сваку стазу. Тако смо и наставили. Кад год није било узбуне, ми смо се искрадали из подрума и претрчавали на Калемегдан, да удахнемо мало ваздуха и да „осмотримо ситуацију". Приликом једне такве украдене шетње, сасвим изненада, без претходне најаве, надлетали су авиони и мени се учинило да право на мене пада једна бомба. Блесак и звук. То је све чега се сећам. Мама каже да сам, страховито вриштећи, улетела у склониште и да ме одатле више нико није могао истерати све док се рат није завршио. Вероватно је то био тренутак када сам избрисала свих десет година претходног живота.

Од када сам за то сазнала почеле су муке: како сам могла да заборавим баш све? Упорно сам покушавала да се сетим. Шетала сам Калемегданом тражећи нешто што би могло да ме подсети на детињство. И тако једном, пролазећи поред Војног музеја, схватим да се сећам: како улазим у неку смеђу просторију, доле је паркет, са обе стране оклопи, празни у једној стакленој витрини бела чипкана кошуља, опет са нечим смеђим, један црни шешир опточен сребром и перјем, иза тога аутомобил, стари аутомобил, никлован, а на седишту нека смеђа мрља. Опет та боја. Смеђа. Бордосмеђа. Тада, са својих скоро четрдесет година, нисам поново ушла у музеј. Хтела сам да за-

КАД САМ БИЛА МАЛА:

МАРТА МАЛАГУРСКИ

држим ту слику, магловиту и нејасну, као путоказ у сопствену прошлост. Истражујући даље дознала сам да је то била кошуља краља Александра коју је имао на себи када је у Марсеју убијен у том истом аутомобилу и да је све то оданде донето у музеј. Распитивала сам се када су ти предмети уклоњени, али тачан податак нисам дознала. Можда '41, можда '44, можда '45. године. Дакле, постојала је могућност да сам их видела после рата и да то моје сећање не сеже иза постављене завесе.

Други пут, недавно, усред разговора моје маме са њеном пријатељицом која је причала о мени када сам била мала, одједном сам видела две боје. На многим фотографијама из тог времена видела сам девојчицу за коју тврде да сам ја, са чудном тророгом капицом и шалом, очигледно различитих боја, али, како су то биле црно-беле фотографије, нико никада није успео да ми објасни какве су то боје биле. Тада, док сам слушала разговор моје маме и њене пријатељице, појавила се најпре жута, готово наранџаста, а затим и тамнобраон боја. Тако сам се сасвим сигурно сетила те капице и тог шала и за сада су то једине слике из свих десет година мога детињства.

Фотографије ми иначе не значе ништа. Имамо много албума које гледам без икаквог препознавања, без емоција као да се ради о неком другом. Вероватно је то било неко лепо детињство јер на једној слици та девојчица нежно грли једног великог пса, баш каквог сам ја увек желела да имам. Рекли су ми да је то било у Цриквеници, где смо проводили лета, и да се тај пас дружио са свом децом, али да је мене волео највише. На жалост, ја га се уопште не сећам. Затим постоји снимак на коме тата, мама и ја стојимо испред фонтане на главној стази Калемегдана. Наводно, у то време тамо су недељом пре подне долазиле породице са децом, сви су седели на столицама везаним жицом и поређаним у круг и слушали како оркестар свира променадну музику. Кад год пређем поред тог места, жалим што не могу да дозовем у сећање ту слику и што и данас недељом пре подне оркестри не свирају, како би некој другој деци остала лепа успомена из детињства.

Постоји такође једна моја фотографија од пре рата на којој сам у матроској хаљиници са великом лутком у наручју. Сликао ме је један београдски фотограф и ту фотографију дао биоскопу „Београд" као рекламу за своју радњу. Приказивала се неко време пред сваку биос-

Моја лутка и моја матроска хаљина.

Серија емисија „Детињство" траје већ пуне четири године на Првом програму Радио Београда, сваке среде од 12.30 до 13.00 часова. Различити људи различитих генерација, професија и животних судбина причају о томе како је било некад, КАД СУ ОНИ БИЛИ МАЛИ. Њихова сећања, њихове живе речи, претопили смо у приче. Емисије на Радију и приче у „Забавнику" припрема и уређује Светлана Ненадовић.

копску представу. Причали су ми – а требало би да и ја то знам, али не знам – да сам 1941, када смо кренули у бежанију, уместо било чега другог, зграбила само ту матроску хаљиницу и ту лутку, да сам их чврсто држала и носила свуда са собом. Не знам шта је било са хаљиницом, али сам лутку дуго имала, чак се и мој син са њом играо. Она је изгледа била моја најбоља пријатељица јер сам, по мамином причању стално седела испод трпезаријског стола, а у мали табурет (имам га и сада) окренут наопако, као у какву колевку, стављала ту лутку и причала јој приче.

ње. Ето, та кугла је исто нешто из мог избрисаног детињства. Кад видим нешто слично, а има таквих чудних малих предмета у кућама које су неким чудом остале недирнуте ратом – мени се чини као да то знам, као да сам све то видела када сам имала година колико Ширли Темпл тада. Или је та магла која се постепено бистри, она иста магла која ми закрива заборављене године мога детињства.

У сновима не налазим ништа од онога што после, будна, не могу да размрсим. Међутим, један сан ме збуњује. Увек сам у једној старој кући у којој, знам сигурно, никад нисам на јави била

(БИОГРАФИЈА)

Родила се 25. јула 1934. у Београду
Живи у Београду.
Ради у Београду.
Има много пријатеља, има Калемегдан, Аду, улице, дворедe, паркове у Београду.
У Београду и ван Београда знају је по титлу исписаном на крају приказивања многих филмова телевизијских и оних других: ПРЕВЕЛА МАРТА МАЛАГУРСКИ

У улици у којој смо становали налазило се забавиште. Као кроз маглу видим једну велику просторију и негде у дубини један хармонијум. Међутим, то забавиште је постојало и после догађаја из 1944. па ни данас нисам сигурна да ли сам тамо ушла поново или је то можда још једно драгоцено сећање из оних избрисаних година. Звук хармонијума, веома дуг, веома пун, сличан звуку оргуља који се постиже тако што се, седећи на столици, ногама наизменично притискају педале, као на старој „Сингеровој" шиваћој машини, као да чујем и сада, а неке дечије песмице које сада чујем у филмовима за децу као да сам једном већ чула. Некад давно.

У то време родитељи су обавезно водили своју децу да гледају филмове у којима је играла тада веома популарна мала глумица Ширли Темпл. Најпопуларнији филм био је „Хајди" у коме је Ширли стално носила једну стаклену куглу јер ју је она подсећала на планину у којој је живела са дедом и где су падали велики снегови. Кад би ту куглу окренула, све би се унутра замутило, као да пада снег, па се онда све постепено таложило и бистрило и опет би се видела кућица и борови око

и у којој су врло висока врата са високо постављеним украшеним бакарним квакама које не могу да дохватим. Соба је пуна портрета у китњастим позлаћеним рамовима и свуда око мене је неки црвени плиш и све је некако тамно.

Највећа тешкоћа у мојим покушајима да се сетим је у томе што су се у тих првих десет година мог живота појавила два трауматска тренутка: бомбардовање 1941, које сам такође доживела на почетку рата, и бомбардовање 1944. када се рат већ ближио крају. Сваки од њих је брисао по један део мог детињства. Оног часа када ми се учинило да ће бомба из авиона пасти право на моју главу, оба дела су изгубљена. Од тог догађаја остао је блесак, звук сличан пуцању грома – зато ме та небеска тутњава више него сцене бомбардовања из ратних филмова узбуђује и плаши – и једна слика. Кад се иде стазом према павиљону „Цвијета Зузорић", на малом Калемегдану, ту са десне стране била је једна бреза које више нема, а одмах десно нешто што је некада било извор, нека гомила камења која нам је и касније служила за играње каубоја и Индијанаца. Мислим да је то било ту. Можда. Нисам сигурна.

ПЕШАКЕ ТРЕБА ВОЛЕТИ

Више нема сумње: успели ће Шетер Сити Холдинг да изгради нови део града биће потпуно затворен за аутомобиле. Шта онда да раде шетачи који крене у куповину баш по тим чисто најбоље снабдевеним радњама? Тим пребогатим становницима се јелма француска фирма и припрема нове превозно средство – неку врсту градског тротинета.

Возиле је као што видите, стојећи, али ће, наравно, имати управљач, ветробран, фар и трубицу. Који ће на крају нешаши морати да положу возачки испит, поготово што ће у предвиђени тротинет бити уграђен акумулаторски и електромотором.

ЈУРИШ НА РЕКОРД

Јахта „Индевор" (Покушај) коју је изградила јапанска фирма „Јанмар" биће по свој прилици прво пловило са ванбродским мотором које ће без попуне залиха горива прећи Тихи океан. Овај тримаран дугачак 21 метар опремљен је са два потпуно иста, врло штедљива мотора, снаге 27 КС. Будућег рекордера конструисао је један од учесника на такмичењу за Куп Америке у категорији јахти (Starz end Strajps) 1988. године. Као што је познато, то је највећа смотра не само спортске већ и бродоградитељске вештине.

За посаду будуће екипе ове комфорне и снажне јахте тешко би се могло рећи да су „смели освајачи океана", али, кажу они који познају ћуди океана, никад се не зна хоће ли те од његових ћуди заштитити чак и брод с налепницом „Made in Japan".

КИШОБРАНИ ЗА ДРВЕЋЕ

У многим земљама широм света суптропско растиње није заштићено од изненадних падавина снега и наглог захлађења. Тако су пре неколико година у Риму страдали многи борови кад је неочекивано крајем марта пао јак снег. Да се старе пиније у чувеном јапанском парку Кеуроку не би сломиле под теретом мокрог снега, изнад њих се пре сваке зиме постављају ове оригиналне конструкције за које се меким врпцама од пиринчане сламе пажљиво везују гране.

А цветови у једном парку на Флориди (десно горе) очигледно се ничим нису могли заштитити од изненадног налета циклона са сумразицом која их је заробила у ледене омотаче.

АУТО НА СКЛАПАЊЕ

СЛОБОДНО ЗАРОНИТЕ

Изванредан уређај за љубитеље подводног спорта произвеле су француске фирме. Захваљујући томе што су на цеви за дисање постављена два вентила, потпуно је искључено да вода уђе у уста. Горњи штити рониоца од таласа и прскања, а ако нешто ипак упадне у унутрашњост цеви, доњи омогућава да се цев прочисти, чак и испод воде.

Ручни мерач „дижи" с минијатурним екраном на течне кристале показује рониоцу температуру воде и дубину, мери време проведено

под водом и време проведено на површини. Обим меморије довољан је да памти податке о четири зароњавања. Уређај се укључује аутоматски при додиру са водом.

АУТОМОБИЛ 21. ВЕКА

Посетиоци традиционалне међународне изложбе аутомобила у Детроиту (САД) нису могли да се одвоје од „мерцедеса" F 100 са пет седишта који поседује невероватан број нових конструкционих, техничких, чак и научних идеја. Новина је, пре свега, у томе што возач седи напред, у средини, а четири путника, два по два иза њега. То је оно што прво пада у очи.

Иначе, аутомобил има хидрогенски мотор, радар за мерење параметара свог кретања и праћење других аутомобила и препрека, компјутер који аутоматски регулише брзину, систем за навигацију уз помоћ вештачког Земљиног сателита, уређај за управљање гласом и још много разних пријатних ситница као што су врата за извлачење која се отварају притиском на дугме.

У конструкцији новог модела учествовала су сва одељења и филијале „Мерцедесове" фирме. На жалост, ово чудо од возила конструисано је искључиво у истраживачке сврхе и никад се неће серијски производити.

В. М.

ЈУГОСЛОВЕНСКА КЊИЖЕВНА НАГРАДА „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК"

КОНКУРС ЗА НАЈБОЉЕ ДЕЛО ЗА МЛАДЕ У 1992.

Књижевна награда „Политикин Забавник" за најбоље дело дечије и омладинске литературе биће додељена и за ову годину на дан „Политике" 25. јануара

Награда се додељује за: роман, збирку приповедака, збирку поезије, путопис или драму.

За протеклих тринаест година, од када је установљено, ово књижевно признање стекло је велики углед па су многа од награђених дела доживела више издања а поједина су преведена и на неке светске језике.

Право да конкуришу за награду имају сви грађани Савезне Републике Југославије чија су дела **први пут објављена на српском или једном од језика народности СРЈ од 1. јануара до 31. децембра 1992. године.** Необјављени рукописи се не примају.

У жирију „Забавникове" књижевне награде су угледни и афирмисани књижевни критичари и књижевници.

Објављена дела могу да пријављују издавачи, стручна удружења, групе грађана и појединци уз обавезу да **за седам чланова жирија редакцији доставе по седам примерака од сваког предложеног дела.**

Рок за пријаву дела је 31. децембар 1992. године.

Дела се достављају на адресу: „Политикин Забавник", Македонска 31, поштански фах 124, 11001 Београд, са назнаком „За књижевну награду".

УМРИ КАО ЧОВЕК

Шериф Стив Бејкер мислио је да се ради о рутинском хапшењу. Пошто је двојицу пљачкаша банке оставио у полицијској станици, предао је дужност и отишао кући. Убрзо је дошао колега и саопштио му ужасне вести...

Шериф Стив Бејкер одлучио је да ипак присуствује извршењу смртне казне. Кад су убицу Роберта Атона Хариса увели у гасну комору, шериф је помислио: правда је напокон задовољена.

Роберт није скидао поглед са Стива. Пошто их је делило непробојно стакло, шерифу се у једном тренутку учинило као да убица жели нешто да му каже. По отварању уста закључио је да му овај поручује „Опростите, кајем се!"

У смрт без крика

Средином августа пре четири године Роберт Атон Харис, заједно са својим братом Денијем, мувао се по паркингу испред великог трговачког центра у

Шериф Стив Бејкер желео је да убица добије заслужену казну

Сан Дијегу. Тражили су кола која ће најлакше обити и украсти. Тог дана решили су да опљачкају банку јер то је за њих био једини начин да дођу до новца.

Иако су обојица већ имала подужи криминалистички досије у неколико америчких држава, нису се плашили да ће их неко препознати пошто су били странци у том граду.

Покушали су да обију неколико аутомобила, али сваки пут је неко наишао и покварио им планове. Онда су угледали двојицу тинејџера у колима. Мајкл Бејкер и Џон Мацевски управо су купили хамбургере и, ћаскајући уз музику с радија, седели на предњим седиштима и јели. Браћа су ускочила на задња. Роберт је уперио пиштоль у Мајкла Бејкера и наредио му да крене.

Неколико километара без речи су се возили аутопутем. Кад су наишли на споредни друм, Роберт је наредио Мајклу да скрене. Одвезли су се према оближњој шуми.

Пре него што је Роберт рекао Мајклу да заустави, са два метка убио је Џона. Хладнокрвно му је пуцао у потиљак. Дечак није успео ни да крикне.

Мајкл Бејкер искочио је из кола и почео да бежи. Роберт га је стигао у неколико корака и ухватио за гушу. Шеснаестогодишњи дечак почео је да преклиње за милост. Убица му је рекао да не кука, већ да се понаша као мушкарац и убио га испаливши четири метка.

Да ли ће избећи казну?

Роберт се вратио до кола и, заједно са Денијем, кренуо пут града. Успут су мирно јели хамбургере који су остали дечацима. Као да се ништа није догодило.

Чим су стигли у Сан Дијего, улетели су у банку и са упереним пиштољима наредили службеници на благајни да им да сав новац. Укупан плен био је 3.500 долара.

Полиција је одмах обавештена и у потрагу је кренуло неколико патрола. Десило се да Роберта и Денија ухвати баш шериф Стив Бејкер. Мислио је да се ради о рутинском хапшењу. Двојицу разбојника одвео је у полицијску станицу. Одмах потом предао је дужност и одвезао се кући.

После отприлике сат времена колега је закуцао на врата Стива Бејкера који

Шеснаестогодишњи Мајкл Бејкер убијен је без икаквог повода

У криминалистичким досијеима Роберта Атона Хариса већ је било уписано једно убиство. У младости је претукао свог друга који је касније од последица умро у болници

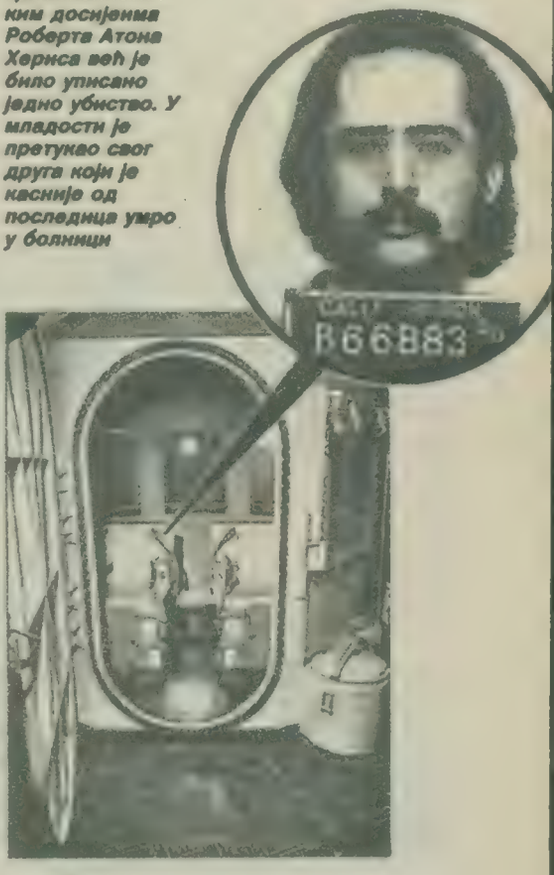

је, после развода са женом, живео сам у стану. Стив није могао да се поврати из шока. Колега је дошао да му каже ужасну вест. Један од двојице криминалаца које је Стив ухапсио убио је Стивовог сина јединца и Мајкловог најбољег друга.

●

Суђење није дуго трајало. Роберт Атон Херис осуђен је на смрт, Дени је добио 15 година робије. Али, онда су кренуле притужбе Робертових адвоката и молбе за помиловање. Шериф се плашио да ће хладнокрвни убица избећи најстрожу казну. Агонија Стива Бејкера, његове бивше супруге и родитеља Џона Мацевског трајала је пуне четири године. Маја ове године убица је окончао у гасној комори.

В. С.

ЗЕМЉА ГДЕ СМАЊУЈУ ДИЈАМАНТЕ

Сваки други дијамант у свету долази из Израела. У овој земљи дијаманти не „расту", пре би се рекло да се овде смањују! Наиме, овај минерал састављен од чистог угљеника (С) у Израелу се само обрађује, док се у сировом облику највише производи у Јужноафричкој Републици, бившем Совјетском Савезу и Танзанији. Чак 70 одсто светске обраде овог минерала обави се у Израелу. То није нимало безначајно ако се зна да дијаманти постају најскупље камење на свету тек кад брушењем (глачањем) постану брилијанти.

Обрада дијаманата је стари јеврејски занат за који се слободно може рећи да је постао уметност. Пре Другог светског рата центри обраде били су Антверпен и Амстердам, али су, стварањем Израела, најбољи јеврејски мајстори дошли у „Свету земљу" и ту развили свој занат. Данас је обрада дијаманата, уз туризам, најзначајнија индустријска грана у Израелу. У Тел Авиву се налази и највећа светска берза дијаманата, а све то годишње донесе Израелу око три милијарде долара прихода. Највећи центар обраде је NDC у Натанији. а бирои ове компаније налазе се у САД, Великој Британији, Белгији и Аустрији. У овај велики посао укључено је и 10.000 самосталних мајстора. Јасно је да овако озбиљан и уносан посао подразумева и велику пажњу посвећену школовању будућих мајстора, па је бригу о томе директно преузело Министарство рада и просвете Израела. Занат се учи најмање две године, а да би се научио и златарски занат потребна је још година учења.

Познато је да је дијамант најтврђи природни материјал (та тврдоћа се при парању мери са максималним бројем 10). Због тога је дијамант могуће обрађивати само њим самим! Он се уграђује у нарочите брусилице са три хиљаде обртаја. Брушењем дијаманата дошло се до, за сваког јувелира, магичне бројке – 58. Наиме, сваки обрађени дијамант (брилијант) мора имати најмање толико површина. Већи број површина значи и већу вредност, наравно, и већу цену. Брилијант од 120 површина, с именом „принцес", рецимо, кошта око 15.000 долара. Позната су три карактеристична облика која се добијају брушењем: облик сузе – „маркиз", вишеугаони – „емералд" и овални. Важно је напоменути да не постоје два иста драга камена у свету! Сваки обрађени дијамант се шаље у Институт у Антверпен где добија своју „крштеницу" и тек с тим сертификатом, којим се утврђује његова тржишна вредност, може отићи у продају. Вредност драгог камења, као и вредност свих племенитих метала, мери се – каратом. Један карат је једнак „тежини" од 0,02 грама, па ако бисте хтели да за, рецимо, 300 долара купите вредни накит, ваш сјајни каменчић би вредео 0,05 карата.

Немојте мислити да је потребно бити милионер за гледање, па чак ни за куповину ових драгоцених каменчића. Има их по мери свачијег џепа – од 50 до 150.000 долара. Ако купите (готовином или кредитном картицом) накит у фабричкој продавници NDC-а добијате фабрички попуст од 10 одсто, плус 14 одсто као туриста, јер тај накит износите из Израела. Примамљиво и као сазнање, али и изазов, па отуда није чидно ни то да овде жене купују чешће, а мушкарци – скупље. За добар посао се све чини, те сваки купац може одмах, по својој мери, да добије преправљен и свом прсту, зглобу или врату прилагођен накит. Сигурно га од ужитка поседовања накита неће одбити ни сазнање да ће тај накит, услед телесне топлоте, после годину дана изгубити сјај. Једно је сигурно, брилијант као део сваког вредног накита остаће читав и леп, јер да би се уништио потребна је температура од 3.000 степени Целзијуса.

Готово невероватно звучи сазнање да мајсторима којима свакодневно под лупама блешти толико богатство, ни на памет не пада да неки од ситних каменчића ставе кришом у џеп. Није то само због врло прецизне евиденције којом се прати „животни пут" сваког камена (од налазишта до последњег власника), већ због тога што се мајстор крадљивац више, нигде у свету, не би могао да запосли. Уласком у свет дијаманата он је постао доживотни члан ове најскупље камене породице. Дијамант је постао печат његове судбине. А по камену печатнику, на сваком прстену и наука која проучава природу и вредност драгог камења добила је име гемологија.

Милан Бечејић

Илустровао: Брана Јовановић

АРТУР, НЕСТАШНИ ДУХ

Кола старог Санчеза

ПДЕО

CEZARO - СЕЗАР

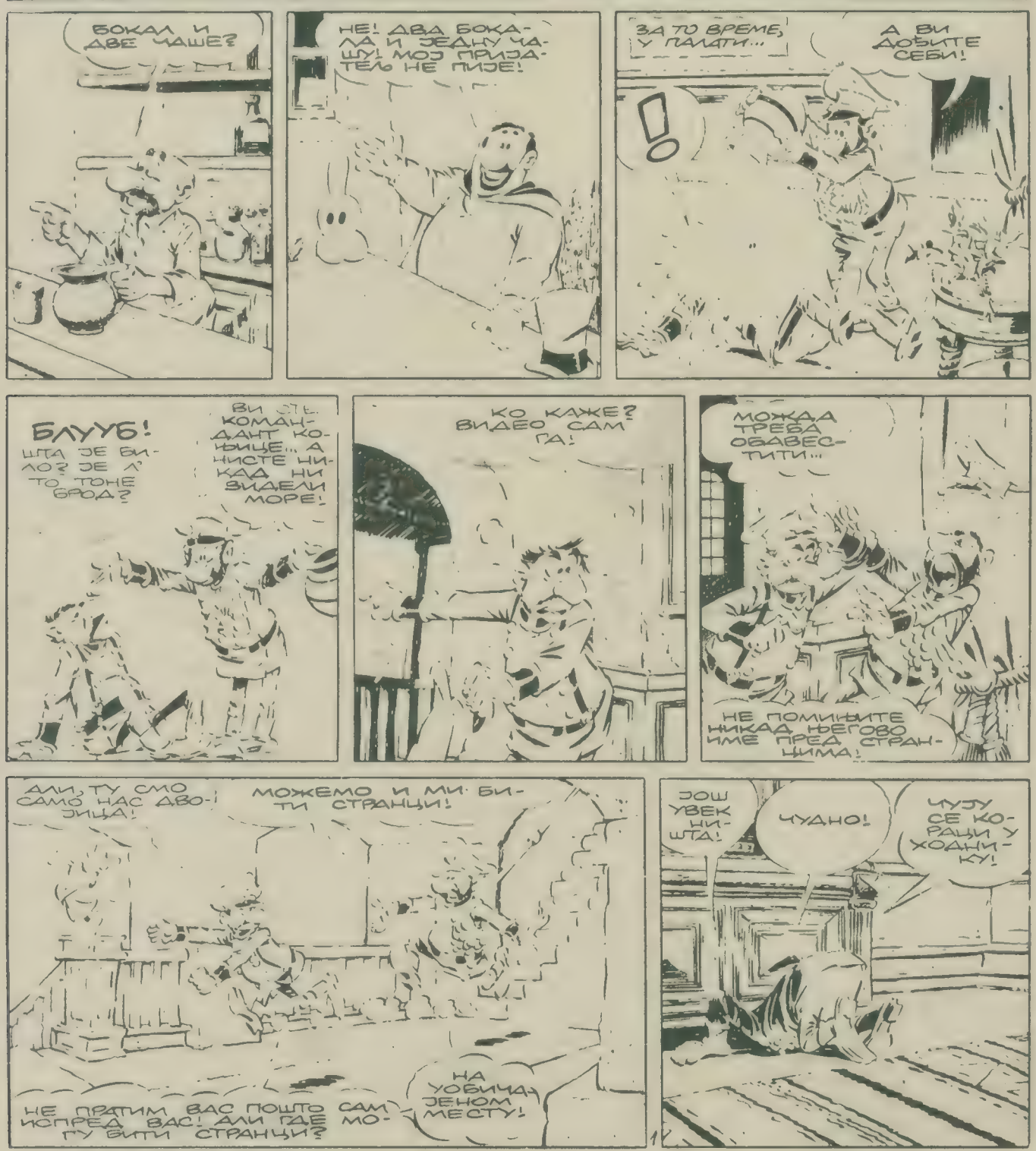
БОКАЛ И ДВЕ ЧАШЕ?
НЕ! ДВА БОКАЛА И ЈЕДНУ ЧАШУ! МОЈ ПРИЈАТЕЉ НЕ ПИЈЕ!
ЗА ТО ВРЕМЕ, У ПАЛАТИ...
А ВИ ДОЂИТЕ СЕБИ!
БЛУУБ!
ШТА ЈЕ БИЛО? ЈЕ Л' ТО ТОНЕ БРОД?
ВИ ЈЕ КОМАНДАНТ КОЊИЦЕ... А НИСТЕ НИКАД НИ ВИДЕЛИ МОРЕ!
КО КАЖЕ? ВИДЕО САМ ГА!
МОЖДА ТРЕБА ОБАВЕСТИТИ...
НЕ ПОМИЊИТЕ НИКАД ЊЕГОВО ИМЕ ПРЕД СТРАНЦИМА!
АЛИ, ТУ СМО САМО НАС ДВОЈИЦА!
МОЖЕМО И МИ БИТИ СТРАНЦИ!
НЕ ПРАТИМ ВАС ПОШТО САМ ИСПРЕД ВАС! АЛИ ГДЕ МОГУ БИТИ СТРАНЦИ?
НА УОБИЧАЈЕНОМ МЕСТУ!
ЗОШ УВЕК НИШТА!
ЧУДНО!
ЧУЈУ СЕ КОРАЦИ У ХОДНИКУ!

ГДЕ ЖУРИТЕ ТАКО, ГОСПОДО?
ПОГОДИТЕ, ГОСПОДИНЕ!
ПСТ!
ПРОНАШЛИ СТЕ МОЈУ...
НА ЖАЛОСТ, НЕ! ВИДЕО САМ ДВОЈИЦУ ОД ОНИХ КОЈИ СУ НАС СПРЕЧИЛИ ДА ЗАПЛЕНИМО КАМИОН! У КАФАНИ СУ!
МОЖДА ЈЕ ТО МОЈ СПАС! ДОВЕДИТЕ МИ ИХ!
ОДМАХ, ГОСПОДИНЕ!
ПСТ!
ХОЋУ ИХ ЖИВЕ!
КАСНИЈЕ, У ДВОРИШТУ ПАЛАТЕ...
ХОЋУ ИХ ЖИВЕ!
ТО ОГРАНИЧАВА НАШУ МОЋ!
ЕВО, СЕЊОР! ДВА БОКАЛА И ЈЕДНА ЧИСТА ЧАША!
ХВАЛА! ДА НИСТЕ МОЖДА ВИДЕЛИ МИГУЕЛА САНЧЕЗА?
МИГУЕЛ САНЧЕЗ? ДА ТО НИЈЕ ОНАЈ ИЗ САНТА-ФИГАРА КОЈИ...
ГАЗДА КАФАНЕ ЈЕ ИЗНЕНАДА ЗАЋУТАО...
ЗА ДРУГИМ СТОЛОМ РЕШАВАЛИ СУ ОЕ ВАЖНИ ПРОБЛЕМИ...
ОД ЧЕГА ПРАВИШ САЛАТУ? ОД КРАСТАВАЦА?
ОД КРАСТАВАЦА!
ПОЛАКО, ДА ЗАПИШЕМ!
ОВИ ПОГЛЕДИ СУ БИЛИ УПРТИ У ВРАТА НА КОЈИМА СУ СЕ ПОЈАВИЛИ ВОЗНИЦИ...
ДА НИКО НИЈЕ МРДНУО!
ОВО МИ ЛИЧИ НА ПРЕПАД!
СИГУРНО СУ ДОШЛИ ПО МЕНЕ! ЈУТРОС САМ ОНОМ ДЕБЕЛОМ РЕКАО ДА ЈЕ ДОБАР ЗА САТУН!
НЕ БОЈ СЕ! БРАНИЋЕМО ТЕ!

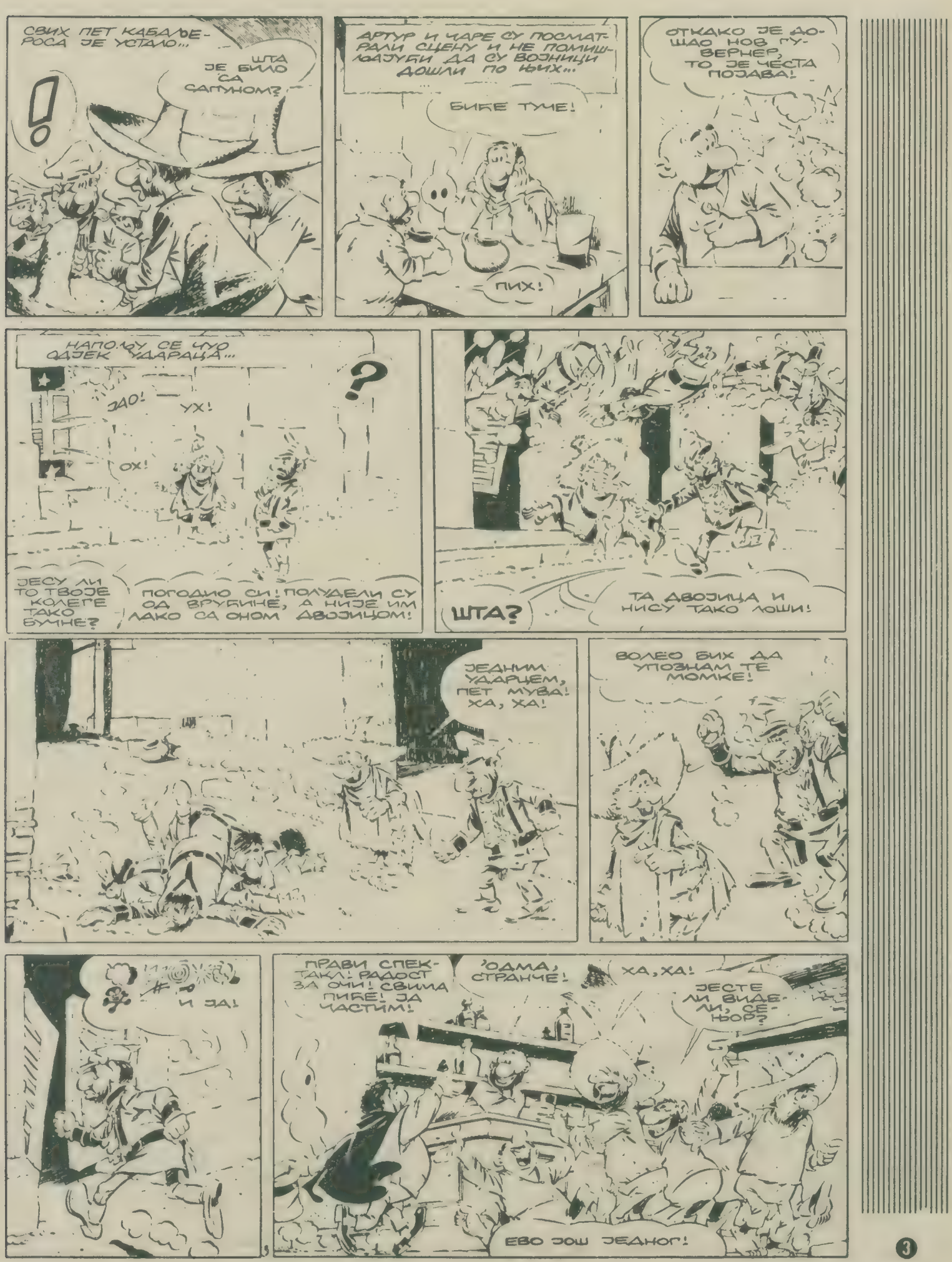
СВИХ ПЕТ КАБАЉЕРОСА ЈЕ УСТАЛО...
ШТА ЈЕ БИЛО СА САТУНОМ?
!
АРТУР И ЧАРЕ СУ ПОСМАТРАЛИ СЦЕНУ И НЕ ПОМИШЉАЈУЋИ ДА СУ ВОЈНИЦИ ДОШЛИ ПО ЊИХ...
БИКЕ ТУМЕ!
ПИХ!
ОТКАКО ЈЕ ДОШАО НОВ ГУВЕРНЕР, ТО ЈЕ ЧЕСТА ПОЈАВА!
НАПОЉУ СЕ ЧУО ОДЈЕК УДАРАЦА...
ЗАО!
УХ!
ОХ!
?
ЈЕСУ ЛИ ТО ТВОЈЕ КОЛЕГЕ ТАКО БУМНЕ?
ПОГОДИО СИ! ПОЛУДЕЛИ СУ ОД ВРУЋИНЕ, А НИЈЕ ИМ ЛАКО СА ОНОМ ДВОЈИЦОМ!
ШТА?
ТА ДВОЈИЦА И НИСУ ТАКО ЛОШИ!
ЈЕДНИМ УДАРЦЕМ, ПЕТ МУВА! ХА, ХА!
ВОЛЕО БИХ ДА УПОЗНАМ ТЕ МОМКЕ!
И ЗА!
ПРАВИ СПЕКТАКЛ! РАДОСТ ЗА ОЧИ! СВИМА ПИКЕ! ЗА ЧАСТИМ!
'ОДАМА, СТРАНЧЕ!
ХА, ХА!
ЈЕСТЕ ЛИ ВИДЕЛИ, СЕЊОР?
ЕВО ЈОШ ЈЕДНОГ!

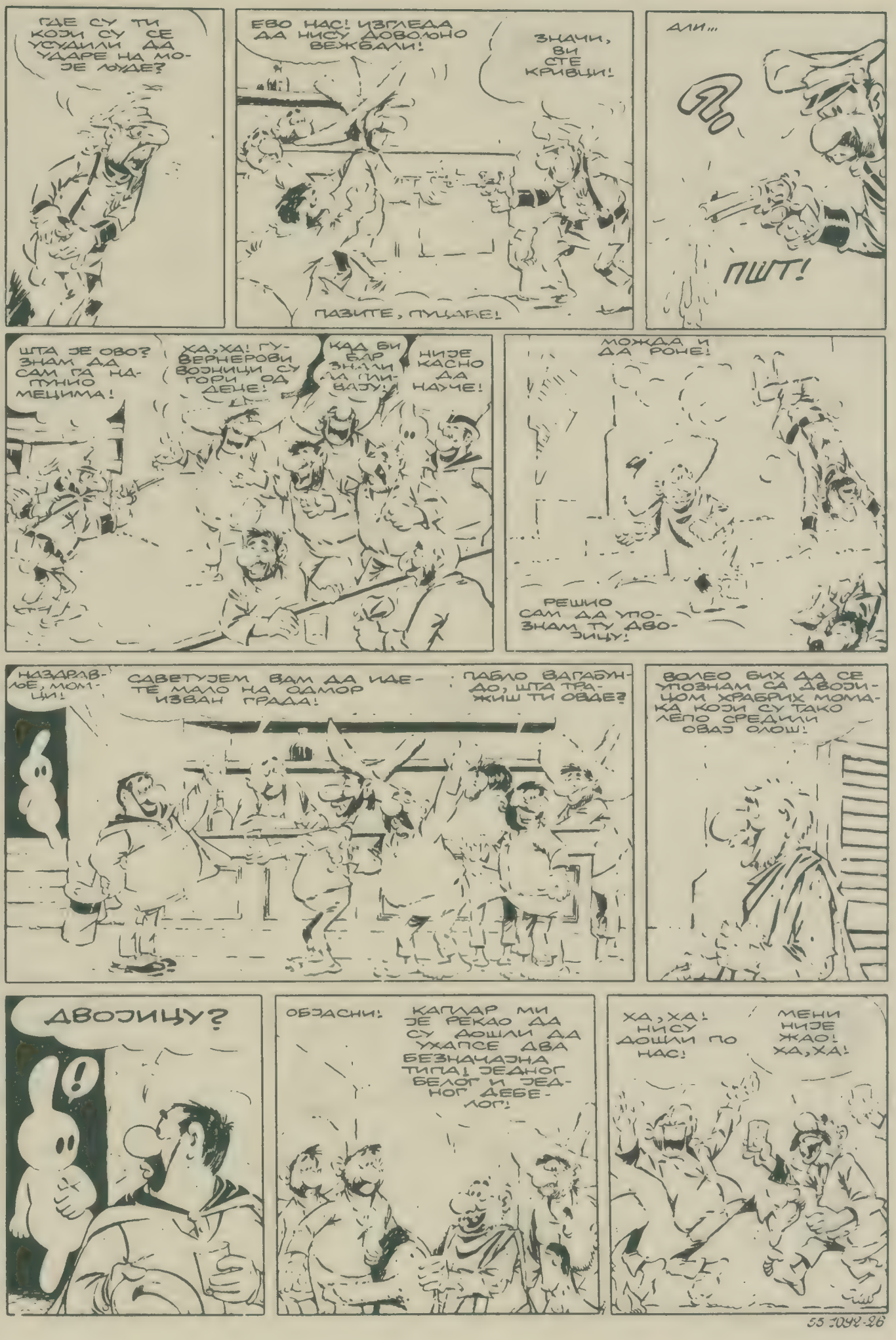
ГДЕ СУ ТИ КОЈИ СУ СЕ УСУДИЛИ ДА УДАРЕ НА МОЈЕ ЉУДЕ?
ЕВО НАС! ИЗГЛЕДА ДА НИСУ ДОВОЉНО ВЕЖБАЛИ!
ЗНАЧИ, ВИ СТЕ КРИВЦИ!
ПАЗИТЕ, ПУЦАЊЕ!
ДАЛИ...
ПШТ!
ШТА ЈЕ ОВО? ЗНАМ ДА САМ ГА НАГУНИО МЕЦИМА!
ХА,ХА! ГУВЕРНЕРОВИ ВОЈНИЦИ СУ ГОРИ ОД ДЕЦЕ!
КАД БИ БАР ЗНАЛИ ДА ГИ ВАЈУ!
НИЈЕ КАСНО ДА НАУЧЕ!
МОЖДА И ДА РОНЕ!
РЕШИО САМ ДА УПОЗНАМ ТУ ДВОЈИЦУ!
НАЗДРАВЉЕ, МОМЦИ!
САВЕТУЈЕМ ВАМ ДА ИДЕТЕ МАЛО НА ОДМОР ИЗВАН ГРАДА!
ПАБЛО ВАГАБУНДО, ШТА ТРАЖИШ ТИ ОВДЕ?
ВОЛЕО БИХ ДА СЕ УПОЗНАМ СА ДВОЈИЦОМ ХРАБРИХ МОМАКА КОЈИ СУ ТАКО ЛЕПО СРЕДИЛИ ОВАЈ ОЛОШ!
ДВОЈИЦУ?
ОБЈАСНИ!
КАПИДАР МИ ЈЕ РЕКАО ДА СУ ДОШЛИ ДА УХАПСЕ ДВА БЕЗНАЧАЈНА ТИПА! ЈЕДНОГ БЕЛОГ И ЈЕДНОГ ДЕБЕЛОГ!
ХА,ХА! НИСУ ДОШЛИ ПО НАС!
МЕНИ НИЈЕ ЖАО! ХА,ХА!

55 7092-26

!
АКО САМ ДОБРО РАЗУМЕО, ДОШЛИ СУ ПО НАС!
ИДЕМО, ЧАРЕ, ДА ПОКАЖЕМО ТОМ ГУВЕРНЕРУ ДА НИСМО БАШ ТАКО БЕЗНАЧАЈНИ!
ИДЕТЕ КОД ГУВЕРНЕРА?
ЧУВАЈТЕ СЕ!
РАЗМИСЛИТЕ!
БУДИТЕ ОБАЗРИВИ!
ШТО СЕ ТИЧЕ МИГУЕЛА САНЧЕЗА...
...ЧУО САМ ДА БЕ ГА УЈУТРУ СТРЕЉАТИ!
?
?
РАЗЛОГ ВИШЕ ЗА ПОСЕТУ ГУВЕРНЕРУ!
БРЗО!
У ДВОРИШТУ, ДВА КАПЕТАНА СУ ПОСМАТРАЛА ПОВРАТАК СВОЈИХ КОЛЕГА...
УХ, ШТА ТО ВИДИМ?
ИСТО ШТО И ЈА!
КАЖЕМ ВАМ, БИЛО ИХ ЈЕ ДВАДЕСЕТ ИЛИ ДВАДЕСЕТ И ЈЕДАН, И НИКО НИЈЕ ХТЕО ДА ЧАС СЛУША!
?
?
ЗНАЧИ, ОНА ДВОЈИЦА ИМАЈУ САУЧЕСНИКЕ У ГРАДУ!
КАПЕТАНЕ, ВИДИТЕ КО ДОЛАЗИ!
ФАНТАСТИЧНО! БАШ ОНИ КОЈЕ ТРАЖИМО!
АХ!
ШТА САД ЧЕКАТЕ? НЕМАТЕ ДВАДЕСЕТ ЉУДИ ПРОТИВ ВАС!
?
?
ШТА ДА РАДИМО?
КАКАВ ПОСАО! ТРАЖИЋУ НЕПЛАЋЕНО ОДСУСТВО!

ОВАЈ ПУТ ЧАРЕ СЕ НИЈЕ ШАЛИО...
ПРИКАЧИ ГА НА ПРИВЕЗАК ЗА КЉУЧЕВЕ!
НА ЗЕМЉУ!
КАКВИ СУ ОВО ТИПОВИ?
НИКАКО ДА СТИГНЕМО ТАМО ГДЕ СМО НАУМИЛИ!
СТАЛНО НАМ СЕ НЕКО МУВА ИСПРЕД НОСА!
ЗНАО САМ ДА ЋЕ СЕ ЛОШЕ ЗАВРШИТИ!
ВРЛО ДОБРО! ВРЛО ДОБРО!
ТО СМО И ХТЕЛИ!
ИЗВОЛИТЕ! ПОЂИТЕ ЗА МНОМ!
ДОК СУ АРТУР И ЧАРЕ ПРАТИЛИ ЈЕДНОГ КАПЕТАНА, ДРУГИ СЕ САКРИО У ЈЕДНО УДУБЉЕЊЕ...
ОВО НЕЋЕ ДОБРО ПРОЋИ!
МОРАМО СВЕ ПОКУШАТИ ДА БИСМО СПАСЛИ МИГУЕЛА! УЗДАМ СЕ У СВОЈЕ МОЋИ!
ОВДЕ ЈЕ ГУВЕРНЕРОВА КАНЦЕЛАРИЈА!
НАДАМ СЕ ДА ЋЕ ОНАЈ БЛЕСАВКО ПРЕДУЗЕТИ ШТО ЈЕ ПОТРЕБНО!
ДРУГИ КАПЕТАН СЕ УПУТИО ПРЕМА ЈЕДНОМ МЕХАНИЗМУ И ПОВУКАО РУЧИЦУ...
ОН МИСЛИ ДА ЈА НИШТА НЕ РАЗУМЕМ! НИСАМ ЈА ШАШАВ!
ПОД ЧАРЕТОМ И АРТУРОМ УКАЗАО СЕ ОТВОР...
ОХ! ЧАРЕ! ПАЗИ!
БАШ! КАКО ТРЕБА!
ШАРДАМА-БАБА!
НА ОПШТЕ ЗАПРЕПАШЋЕЊЕ, НИШТА СЕ НИЈЕ ДЕСИЛО. ЗА АРТУРА ЈЕ БИЛО ЛАКО, АЛИ НИ ЧАРЕ СЕ НИЈЕ ПОМЕРИО...
АЛ' ЈЕ ДУБОКА ОВА РУПА!

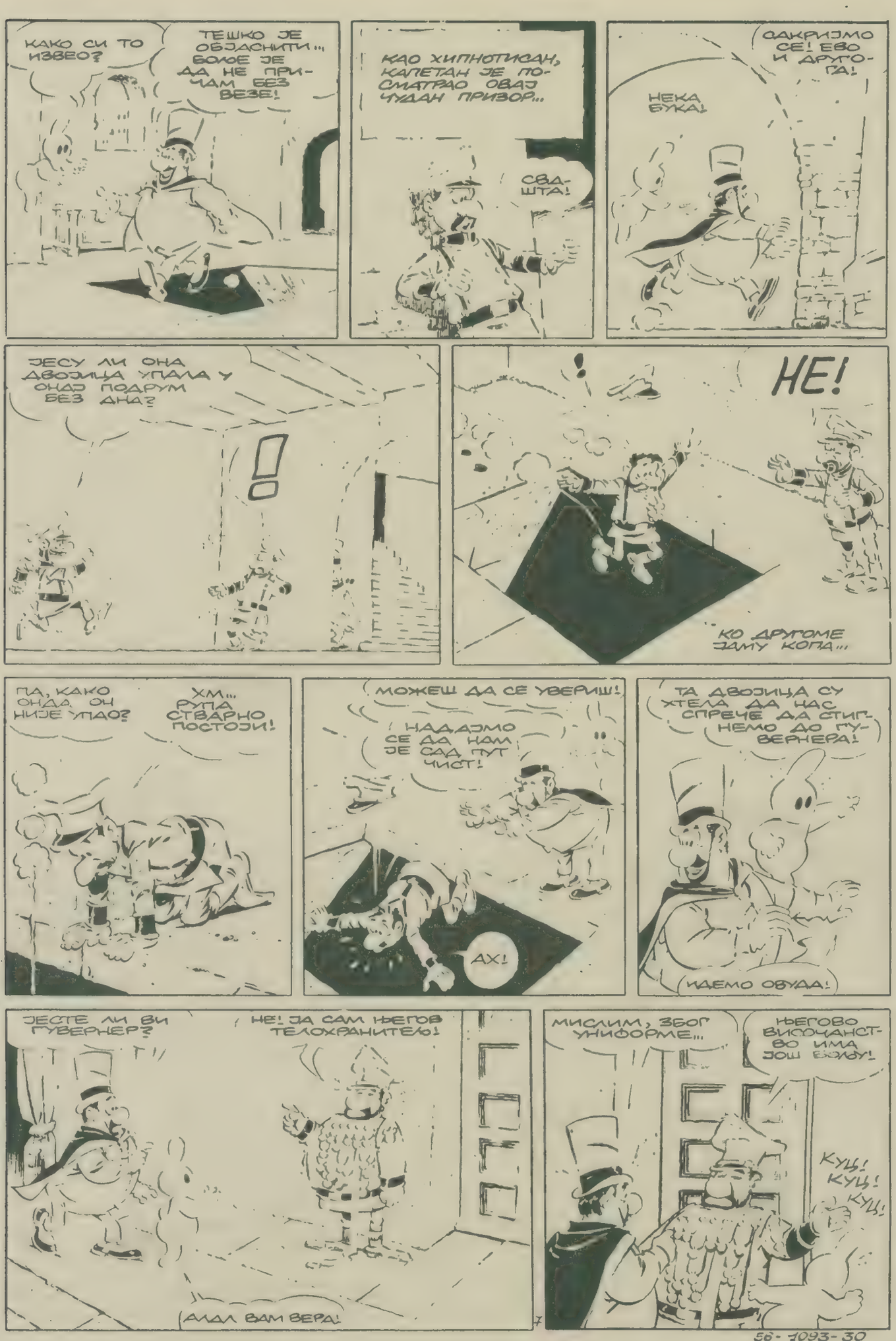
КАКО СИ ТО ИЗВЕО?
ТЕШКО ЈЕ ОБЈАСНИТИ... БОЉЕ ЈЕ ДА НЕ ПРИЧАМ БЕЗ ВЕЗЕ!
КАО ХИПНОТИСАН, КАПЕТАН ЈЕ ПОСМАТРАО ОВАЈ ЧУДАН ПРИЗОР...
СВАШТА!
САКРИЈМО СЕ! ЕВО И ДРУГОГА!
НЕКА БУКА!
ЈЕСУ ЛИ ОНА ДВОЈИЦА УПАЛА У ОНАЈ ПОДРУМ БЕЗ ДНА?
!
НЕ!
КО ДРУГОМЕ ЈАМУ КОПА...
ПА, КАКО ОНДА, ОН НИЈЕ УПАО?
ХМ... РУПА СТВАРНО ПОСТОЈИ!
МОЖЕШ ДА СЕ УВЕРИШ!
НАДАЈМО СЕ ДА НАМ ЈЕ САД ПУТ ЧИСТ!
АХ!
ТА ДВОЈИЦА СУ ХТЕЛА ДА НАС СПРЕЧЕ ДА СТИГНЕМО ДО ГУВЕРНЕРА!
ИДЕМО ОВУДА!
ЈЕСТЕ ЛИ ВИ ГУВЕРНЕР?
НЕ! ЈА САМ ЊЕГОВ ТЕЛОХРАНИТЕЉ!
АЛИ ВАМ ВЕРА!
МИСЛИМ, ЗБОГ УНИФОРМЕ...
ЊЕГОВО ВИСОЧАНСТВО ИМА ЈОШ БОЉУ!
КУЦ! КУЦ! КУЦ!

56-1093-30

КО ЈЕ РЕКАО ДА ОВА РУПА НЕМА ДНА?
ТАКО ЈЕ ПО ЛЕГЕНДИ!
ДОБРО СМО ПРОШЛИ!
КАЖЕШ ДОБРО?
НЕ СМЕМО ДА ОСТАВИМО САМОГ ГУВЕРНЕРА СА ОНОМ ДВОЈИЦОМ! ПОПНИ МИ СЕ НА РАМЕНА!
БОЉЕ ТИ НА МОЈА! ВИШИ СИ!
БУДАЛО, ТО ТИ ЈЕ ИСТО!
НИЈЕ НИ ОВДЕ! ГРРР!
ДИНГ! ДИНГ! ДИНГ!
КАПЕТАНЕ, ЈЕСТЕ ЛИ УХАПСИЛИ ОНЕ СТРАНЦЕ?
МИ СМО ТИ СТРАНЦИ!
ДОШЛИ СМО ДА НАМ ОБЈАСНИТЕ НЕКЕ СТВАРИ!
КАКО СТЕ СЕ УСУДИЛИ ДА ДОЂЕТЕ БЕЗ ПРАТЊЕ?
ГУВЕРНЕР ЈЕ БИО ПУН ОДЛИКОВАЊА И ДРОСКОСТИ...
ХОЋЕМО ДА ЗНАМО ЗАШТО СТЕ ХТЕЛИ ДА НАС УХАПСИТЕ?
ДА, ЗАШТО?
ЗАТО ШТО СТЕ ПОМОГЛИ ПОБУНУ НА ПУТУ ЗА САНТА-ФИГАРО!
ЗНАЧИ, ТО СУ БИЛИ ПРАВИ ВОЈНИЦИ, А НЕ ЛАЖНИ КАО ШТО СМО МИ МИСЛИЛИ!
НЕЋУ С ВАМА ДА ДИСКУТУЈЕМ! СТРАЖА, ОВАМО!
СРАМОТА!
У СЛАВОДОНИЦИ...
ЕЈ, МОМЦИ, УСТАЈТЕ! ЧУО САМ ПОЗИВ ГУВЕРНЕРА!
333!
ХРРР!
НЕ ДА НАМ НИ ДА ДРЕМНЕМО!
СЛАВАШ ОД ЗУЊЕ! ДОСТА ТИ ЈЕ!

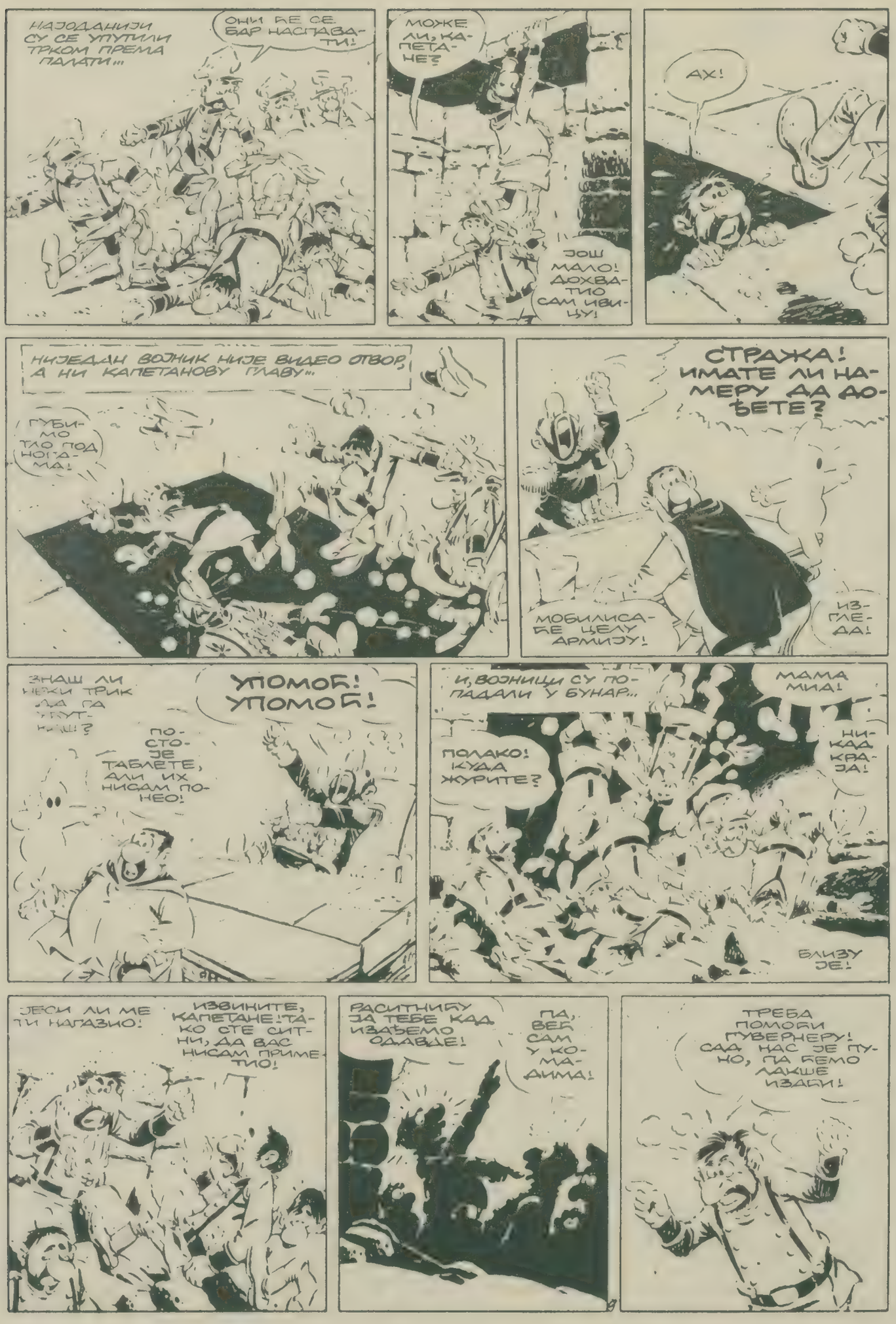
НАЈОДАНИЈИ СУ СЕ УПУТИЛИ ТРКОМ ПРЕМА ПАЛАТИ...
ОНИ ЋЕ СЕ БАР НАСТАВАТИ!
МОЖЕ ЛИ, КАПЕТАНЕ?
ЈОШ МАЛО! ДОХВАТИО САМ ИВИЦУ!
АХ!
НИЈЕДАН ВОЈНИК НИЈЕ ВИДЕО ОТВОР, А НИ КАПЕТАНОВУ ГЛАВУ...
ГУБИМО ТЛО ПОД НОГАМА!
СТРАЖА! ИМАТЕ ЛИ НАМЕРУ ДА ДОЂЕТЕ?
МОБИЛИСАЋЕ ЦЕЛУ АРМИЈУ!
ИЗГЛЕДА!
ЗНАШ ЛИ НЕКИ ТРИК ДА ГА ЗАУТВРДИМО?
ПОСТОЈЕ ТАБЛЕТЕ, АЛИ ИХ НИСАМ ПОНЕО!
УПОМОЋ! УПОМОЋ!
И, ВОЈНИЦИ СУ ПОПАДАЛИ У БУНАР...
ПОЛАКО! КУДА ЖУРИТЕ?
МАМА МИА!
НИКАД КРАЈА!
БЛИЗУ ЈЕ!
ЈЕСИ ЛИ МЕ ТИ НАГАЗИО!
ИЗВИНИТЕ, КАПЕТАНЕ! ТАКО СТЕ СИТНИ, ДА ВАС НИСАМ ПРИМЕТИО!
РАСИТНИЋУ ЗА ТЕБЕ КАД ИЗАЂЕМО ОДАВДЕ!
ПА, ВЕЋ САМ У КОМАДИМА!
ТРЕБА ПОМОЋИ ГУВЕРНЕРУ! САД НАС ЈЕ ПУНО, ПА ЋЕМО ЛАКШЕ ИЗАЋИ!

СТРАЖА! ДОЛАЗИТЕ СМЕСТА!
ОДМАХ, ВИСОЧАНСТВО!
САМО ШТО НИСМО!
ТРЧИМО!
ДАЈ МИ РУКУ!
ШТА БЕ ТИ? ИМАШ ВЕЋ ДВЕ!
ЗАШТО СТЕ МИГУЕЛА ОСУДИЛИ НА СМРТ?
ОН ЈЕ ОДМЕТНИК! РАДИ СВЕ БЕЗ МОЈЕ ДОЗВОЛЕ!
ПАЗИ, ЧАРЕ! СТИЖЕ ПОЗВАНО ДРУШТВО!
ЗВАЛИ СТЕ НАС, ЕКСЕЛЕНЦИЈО?
ИЗВИНИТЕ, НЕРАВНИНЕ НА ПУТУ!
УХАПСИТЕ ИХ, ИЛИ СУ ПОБЕСНЕТИ!
УХ, ШТО СУ РУЖНИ!
КАО ДА СУ БРАЋА!
МИСЛИТЕ? ПА, НИСМО МИ ОД ЈУЧЕ!
НАПРЕД, ЧАРЕ! ОВИ СУ МИ БАШ АНТИПАТИЧНИ!
НАСТАЛА ЈЕ ОПШТА ГУЖВА. ЧАРЕ И АРТУР СУ ЧИНИЛИ ЧУДА...
ПРВО ДА НАНИШАНИМ!
УПОМОЋ!
НЕКИ ВОЈНИЦИ СУ ВИШЕ ВОЛЕЛИ ЧИСТ ВАЗДУХ...
НАДАМ СЕ ДА МЕНЕ ОД СИЛНЕ ГУЖВЕ НЕЋЕ НИ ПРИМЕТИТИ!
АРТУР ЈЕ ЈЕДНИМ ЗАМАХОМ СРЕДИО ТРОЈИЦУ...
КАКАВ НОКАУТ!
СТИЖИ БЕШ И ТИ НА РЕД!
...И ЈОШ ПЕТОРИЦУ...
ЗБОГ ЈЕДНОГ ЗАЧЕГ УДАРЦА, ЧАРЕТУ ЈЕ МЕДАЉА ИСПАЛА ИЗ ЦЕПА И ПАЛА ГУВЕРНЕРУ ПОД НОС...
!

ЕВО ОДЛИКОВАЊА КОЈЕ ЈЕДИНО ЗАСЛУЖУЈЕМ!!!
...ЗА ЗАСЛУГЕ У КУКАНИРАСТВУ!
МОГЛИ СМО И ПРЕТПОСТАВИТИ ДА ЈЕ ТО ВАШЕ!
ВИ СТЕ ЈЕДАН НАЈОБИЧНИЈИ БАНДИТ!
ТУ МЕДАЉУ СУ НАМ ДАЛИ МУСТАФОСОВИ ЉУДИ, А ИСПАЛА ЈЕ МИСТЕРИОЗНОМ ШЕФУ БАНДИТА!
А ТО СТЕ ВИ!
ДОБАР НАЧИН ЗА УПРАВЉАЊЕ ПРОВИНЦИЈОМ!
КАД БАНДИТИМА НЕ УСПЕ НАПАД, ОНДА ВИ ШАЉЕТЕ СВОЈЕ ВОЈНИКЕ! УГЛАВНОМ СТЕ ДОБИЈАЛИ ШТА СТЕ ХТЕЛИ!
ВИ СТЕ БИТАНГА, ГУВЕРНЕРУ, АЛИ ПРАВДА ЋЕ ПОБЕДИТИ!
ЗАТВАРАТЕ ПОШТЕНЕ ЉУДЕ ОВОГ КРАЈА И СУДИТЕ ИМ! СРАМОТА!
ЗЗЗ!
СВЕ СУ УЖАПИРАЛИ! ТРЕБА ДА НЕСТАНУ!
АРТУР И ЧАРЕ НИСУ ПРИМЕТИЛИ ДА СУ ИМ СЕ ДВА ВОЈНИКА ПРИШУЉАЛА СЛЕЗА!!!
ЗАБОРАВИЛИ СМО ДА ВАМ ПОЖЕЛИМО ДОБРОДОШЛИЦУ!
БРАВО! ВЕЋ СУ ПОЧЕЛИ ДА МИ ИДУ НА ЖИВЦЕ!
ЧЕКАЛИ СМО НАШИХ ПЕТ МИНУТА!

ЗНАЈУ СУВИШЕ! И ОНИ СУ ОСУЂЕНИ НА СМРТ!
БИЋЕ СТРЕЉАНИ СУТРА, ЗАЈЕДНО СА МИГУЕЛОМ!
КАКО ВИ КАЖЕТЕ!
АЛ' СУ ТЕШКИ! К'О ТУМ!
ЈА НЕ БИХ РЕКАО!
МОЈА МЕДАЉОНИЦА! СЛАТКА МАЛА...
МАЛО КАСНИЈЕ ЧАРЕ И АРТУР СУ СЕ НАШЛИ У ЋЕЛИЈИ...
СПАВАЈТЕ ЛЕПО! НИЈЕ БАШ КОМФОРНО, АЛИ НЕЋЕТЕ СЕ ДУГО ТУ ЗАДРЖАТИ!
ТУП!
МЕДАЉА ЈЕ ЗАУЗЕЛА СВОЈЕ СТАРО МЕСТО!
ДОБИЋЕТЕ ВИ И ДРУГА ОДЛИКОВАЊА!
БАШ ЈЕ ЛЕПА! А КОЈА ЈЕ?
ОВАЈ ПУТ СУ ОЕ ЧАРЕ И АРТУР НАШЛИ БАШ У НЕЗАВИДНОМ ПОЛОЖАЈУ...
ДОБИО САМ ДРУШТВО!
УКАЗАЛИ СУ МИ ЧАСТ!
...У ЋЕЛИЈИ СА ЈОШ ЈЕДНИМ ЗАТВОРЕНИКОМ...
КАКО МОЖЕТЕ ДА СПАВАТЕ, А ОСУЂЕНИ СТЕ НА СМРТ!
ЗА ТО ВРЕМЕ, У ГУВЕРНЕРОВОЈ КАНЦЕЛАРИЈИ...
МИСЛИТЕ ЛИ СТВАРНО, КАПЕТАНЕ, ДА МОГУ ДОБИТИ ЈОШ НЕКО ОДЛИКОВАЊЕ?
ЗАР СТЕ ЗАБОРАВИЛИ САНЧЕЗОВ КАМИОН?
ОН ЈЕ ПУН ОДЛИКОВАЊА!
ДА, ЗАИСТА! МОРА ДА ЈЕ ТУ НЕГДЕ, КАД СУ ОНА ДВОЈИЦА СТИГЛА ДРВЂЕ!

БРАВО, КАПЕТАНИ! НАРЕЂУЈЕМ ВАМ ДА ИДЕТЕ ДА ГА ТРАЖИТЕ!
МИ?
ЗАР НЕ БИ МОГАО НЕКО ДРУГИ?
СЕЋАМ СЕ ДА СУ СА ОВОМ ДВОЈИЦОМ БИЛА ЈОШ ТРОЈИЦА! ГДЕ ЛИ СУ САД?
ГЛЕ, ДЕБЕЛКОВ ШЕШИР! ИЗГАЗИЋУ ГА!
ВОЈНИК ЈЕ СВОМ СНАГОМ УДАРИО У ШЕШИР...
ЈАО!
БОИНГ!
!!!
НЕСПОСОБЊАКОВИЋ! НЕ УМЕ НИ ШЕШИР ДА ШУТНЕ!
АУХ!
ДУМ!
ШТА ЈЕ СА ОВИМ ШЕШИРОМ?
ГУЖ ЈЕ ЦИГЛИ!
АРТУР И ЧАРЕ СУ СЕ ОСВЕСТИЛИ...
ЈЕ Л' БЕТЕ И ВИ СЛУЖИТИ КАО МЕТА?
ДА! ЗАКАЗАЛИ СУ ЗА СУТРА!
А ШТА АКО НАС ПРОМАШЕ?
ДА НИСТЕ ВИ...
МИГУЕЛ САНЧЕЗ!
НАЗАД ОНО ВАС НАШЛИ!

ЗАШТО СТЕ ME ТРАЖИЛИ?
ОБЕЋАЛИ СМО ТВОМ ДЕДИ ДА ЋЕМО ТИ ДОВЕСТИ ЊЕГОВ КАМИОН!
ОН ЈЕ ОСТАО НА СЕВЕРУ!
ДОБРИ ДЕДИЦА! УВЕК ЈЕ ХТЕО ДА ГА ЈА НАСЛЕДИМ!
СВЕ ЈЕ ДОБРО ШТО СЕ ДОБРО СВРШИ!
КАКО ДОБРО КАД ЋЕ НАС СУТРА СТРЕЉАТИ?
НЕ ТРЕБА У СВЕ ВЕРОВАТИ!
ЗАШТО СУ ТЕ ЗАТВОРИЛИ?
ПОВЕРОВАО САМ ЈЕДНОМ СТАРЦУ КОЈИ МИ ЈЕ ОБЕЋАО ПОМОЋ! А ОН МЕ ЈЕ УВУКАО У ЗАМКУ!
ТАЈ СТАРАЦ ЈЕ БИО ПРЕРУШЕНИ ГУВЕРНЕР! ПОДЛАЦ!
И МИ СМО ОТКРИЛИ ДА ЈЕ ОН ШЕФ СВИХ БАНДИТА!
ТОК! ТОК! ТОК! ТОК!
КАКВА ЈЕ ОВО БУКА, МИГУЕЛЕ?
ИЗГЛЕДА КАО МОРЗЕОВА АЗБУКА, АЛИ ЈА ЈЕ НЕ ЗНАМ!
ЈЕСТЕ!
ТОК! ТОК! ТОК!
ЧУДНОГ ЛИ ШЕШИРА! ДА ВИДИМ ШТА ИМА У ПОСТАВИ!
КЛАП!
ЈАО!
ПРОКЛЕТИ ШЕШИР! МОЖДА ЋЕШ НЕКОМЕ ЗАТРЕБАТИ!
ДИНГ! ДИНГ! ДИНГ! ДИНГ!
ШЕШИР ЈЕ ПРОНАШАО НЕЧИЈУ ГЛАВУ...
ОВО ТИ ЈЕ ОНО: КОМ ОБОЈЦИ, КОМ ОПАНЦИ!
А НЕКОМ СЛЕДУЈЕ ШЕШИР!
ЕЈ, МОМЦИ, НИШТА НЕ ВИДИМ!

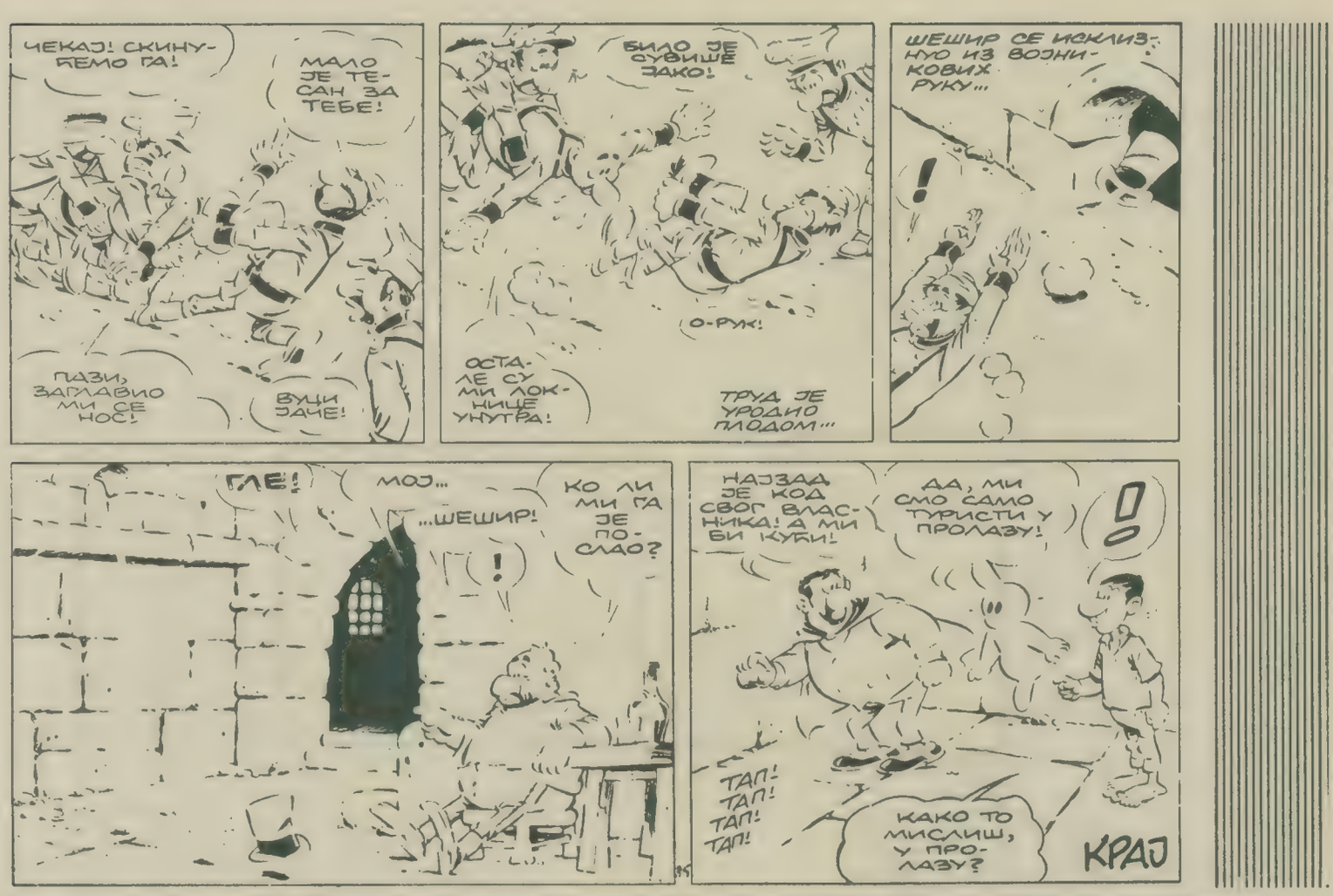

Хумор

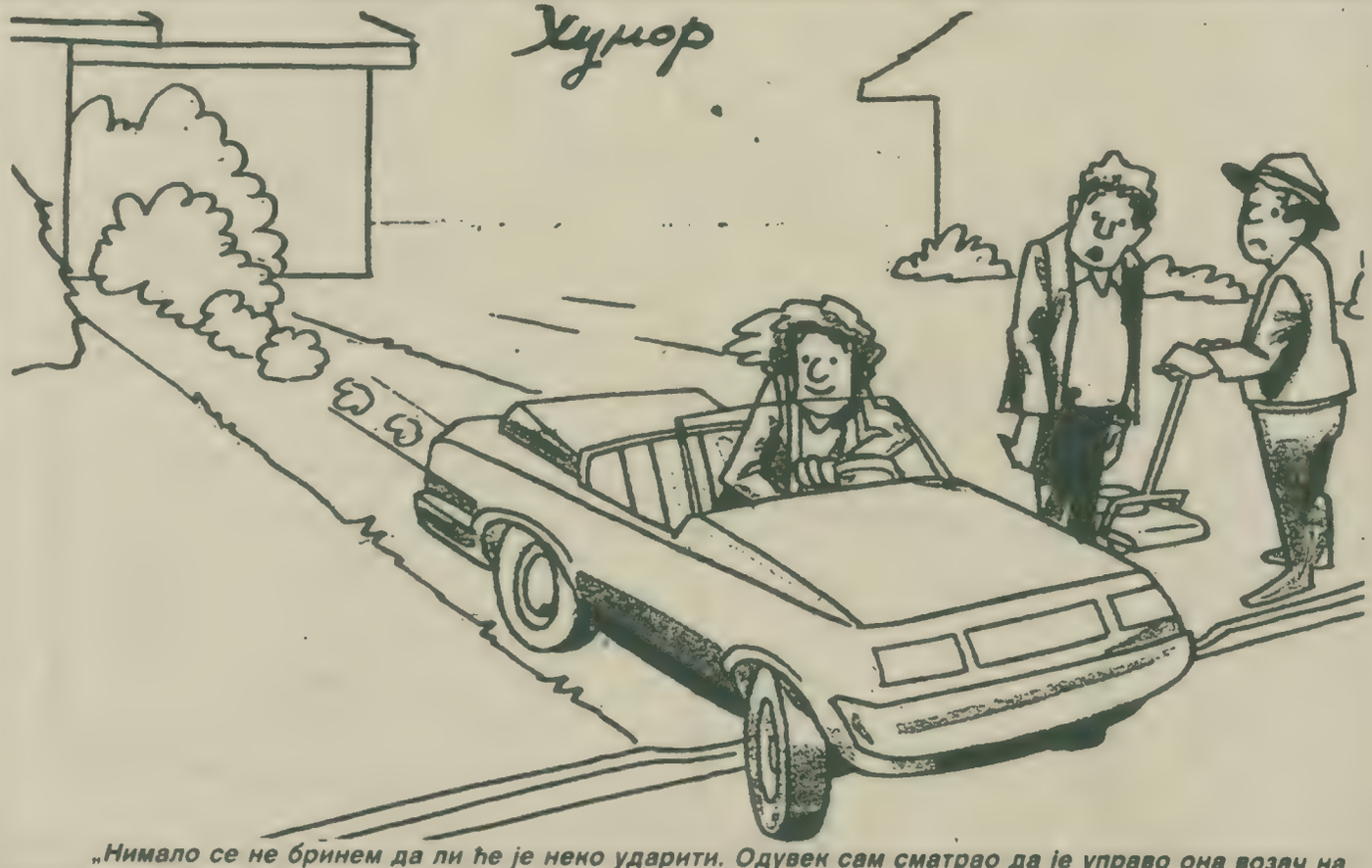

„Нимало се не бринем да ли ће је неко ударити. Одувек сам сматрао да је управо она возач на кога савесни возачи треба да обрате пажњу".

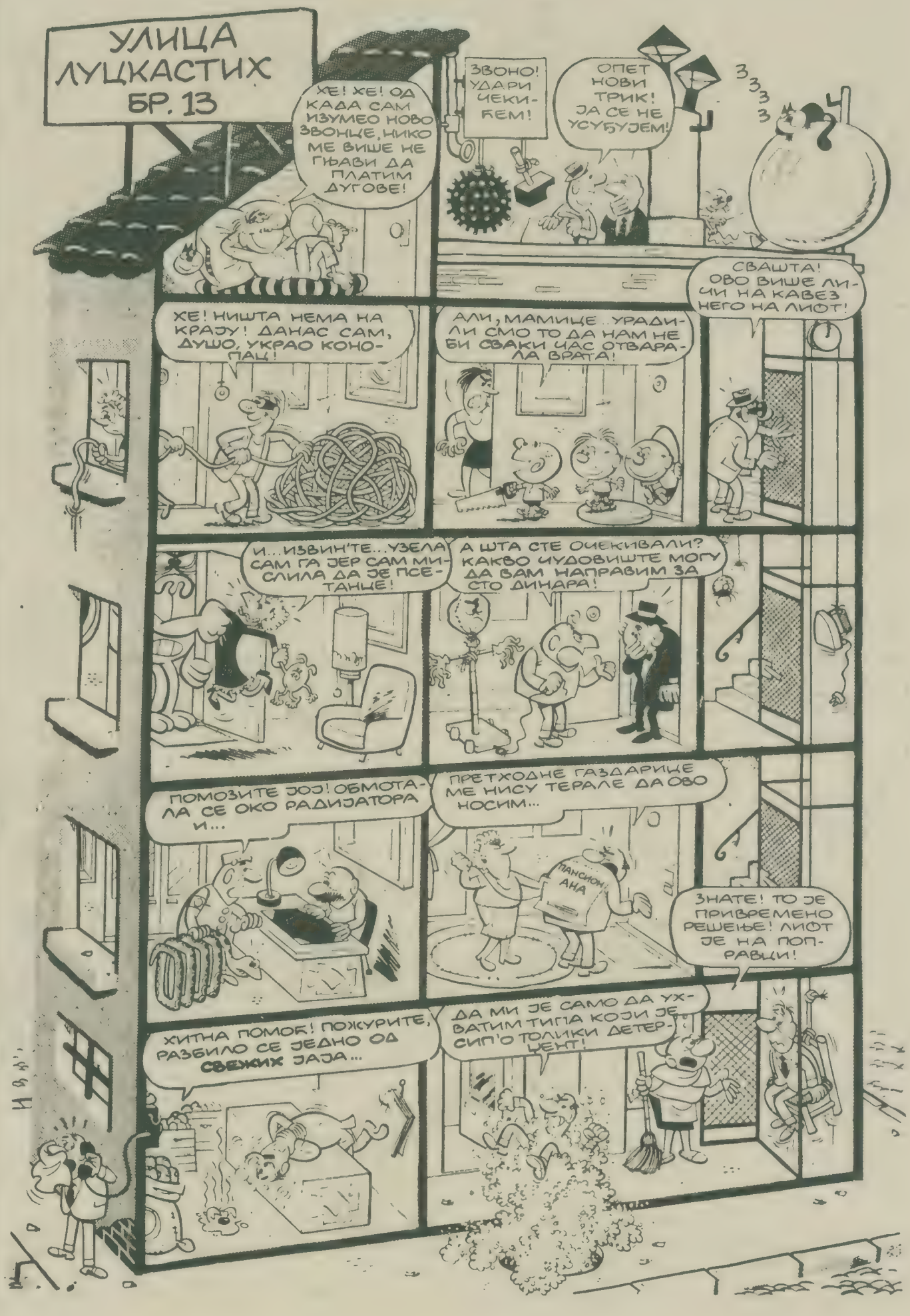
УЛИЦА ЛУЦКАСТИХ БР. 13
ХЕ! ХЕ! ОД КАДА САМ ИЗУМЕО НОВО ЗВОНЦЕ, НИКО МЕ ВИШЕ НЕ ГЊАВИ ДА ПЛАТИМ ДУГОВЕ!
ЗВОНО! УДАРИ ЧЕКИЋЕМ!
ОПЕТ НОВИ ТРИК! ЈА СЕ НЕ УСУБУЈЕМ!
ЗЗЗЗ
ХЕ! НИШТА НЕМА НА КРАЈУ! ДАНАС САМ, ДУШО, УКРАО КОНОПАЦ!
АЛИ, МАМИЦЕ..УРАДИЛИ СМО ТО ДА НАМ НЕ БИ СВАКИ ЧАС ОТВАРАЛА ВРАТА!
СВАШТА! ОВО ВИШЕ ЛИЧИ НА КАВЕЗ НЕГО НА ЛИФТ!
И...ИЗВИН'ТЕ...УЗЕЛА САМ ГА ЈЕР САМ МИСЛИЛА ДА ЈЕ ПСЕТАНЦЕ!
А ШТА СТЕ ОЧЕКИВАЛИ? КАКВО ЧУДОВИШТЕ МОГУ ДА ВАМ НАПРАВИМ ЗА СТО ДИНАРА!
ПОМОЗИТЕ ЈОЈ! ОБМОТАЛА СЕ ОКО РАДИЈАТОРА И...
ПРЕТХОДНЕ ГАЗДАРИЦЕ МЕ НИСУ ТЕРАЛЕ ДА ОВО НОСИМ...
ПАНСИОНАНА
ЗНАТЕ! ТО ЈЕ ПРИВРЕМЕНО РЕШЕЊЕ! ЛИФТ ЈЕ НА ПОПРАВЦИ!
ХИТНА ПОМОЋ! ПОЖУРИТЕ, РАЗБИЛО СЕ ЈЕДНО ОД СВЕЖИХ ЈАЈА...
ДА МИ ЈЕ САМО ДА УХВАТИМ ТИПА КОЈИ ЈЕ СИП'О ТОЛИКИ ДЕТЕРЏЕНТ!

Bajka koja
uvek teče...
TELEFON
192-592
555-065

АРХИМЕД ПРЕБРОЈАО ПЕСАК

На почетку пута до данашњих цифара стајали су правоугаоници и потковице, па клинови и тачке, а понегде су биле потребне руке, ноге и гласови...

Архимед је своја научна истраживања базирао на спознајама грчког астронома Аристарха, који је тврдио да се у центру васионе налази Сунце, а да се Земља и друге планете окрећу око њега. Ово је, иначе, било прво научно откриће да је Сунце центар космоса, односно научна теорија о хелиоцентричном систему.

Користећи дотадашња сазнања из астрономије Архимед је прво покушао да приближно одреди величину космоса, а затим на основу математичких процена међусобни однос између космоса и песка. Почео је од обједињавања свих бројева, од 1 – до „мириади мириада" и дошао до броја који је означио са 10^8, који је назвао првим бројем, односно основном јединицом, или октадом, ради даљег рачунања. Други број је означио са $10^{8.2} - 1$, итд. све док није дошао до броја који је назвао „миријада-миријадне октаде", који – када се представи према данашњем рачунању – износи 10^{63}. Прва „миријада-миријадне октаде" означавала му је прву „октаду првог периода; па је на основу таквог збрајања Архимед дошао до последње „октаде миријаде-миријадног периода".

Још пре 2500. године пре нове ере у старом Вавилону основна бројка био је број 60. Бројеви од 1 до 59 означавани су клинастим симболима, односно клин постављен усправно (▼) означавао је број 1, а положено (◀) за број 10. Тако је, на пример, број 23 био писан на следећи начин: ▼▼◀◀◀.

Мало сложеније је било означавање бројева преко 60. Број 92, на пример, писао се на следећи начин: број 60 је означен такође усправним

Велики руски путописац Михлуко-Маклај забележио је како се домороци Нове Гвинеје служе прстима на рукама и ногама да би исказали неку количину. Уз бројање прстију, они су истовремено испуштали и одређене гласове. Бројање је почињало подизањем палца једне руке, уз глас „бе-бе-бе", а завршавало се показивањем целе шаке и речима „ибон-бе", што је истовремено значило и број пет, али и рука. Настављало се отварањем прстију друге руке, уз гласове „бе-бе-бе". Број десет је означаван речима „ибон-али", што је такође истовремено значило и две руке. Уколико је било потребно да броје даље, увек се започињало десним палцем, при чему је тај палац означавао десетину, две десетине, итд.

Сличан поступак домороци су примењивали и при бројању прстију на ногама, такође са „бе-бе-бе", али је реч „самба-бе" означавала број пет и једна нога, а „самба-али" број десет, или две ноге.

У племену Михлуко-Маклај је видео да се при бројању домороци служе и другим деловима тела, на пример, коленима, раменима, итд.

У време док цивилизација још није допрла на острва Фиџи и Соломонова острва, домороци су имали посебне знакове који су означавали 10 кокосових ораха, 100 или 1000.

Човек с подигнутим рукама

Древна племена Ацтека за бројеве 1-9 користила су тачкице, слично данашњим доминама, али другачијег распореда. Бројеви од 20 до 90 имали су, углавном, слово П, док су стотине означаване симболима сличним дечјим цртежима божићних и новогодишњих јелки.

О бројкама старих Египћана сазнали смо из сачуваних папируса и обелиска који су откривени у пирамидама. Египћани су помоћу хијероглифа цртали животиње, птице, људе, па и делове људског тела, односно представљали су свет и његове предмете око себе помоћу симбола, што је било карактеристично не само за њих, већ и за племена у Перуу, старој Кини или Вавилону.

На једном папирусу, који се чува у Британском музеју у Лондону, налазе се бројке – симболи којим су се служили стари Египћани. Тако су бројке од 1 до 9 представљене усправним, врло танким, правоугаоником; десетице, итд. до 90 помоћу симбола налик на усправну потковицу; милион – човек с подигнутим рукама; једна хиљада – као лотосов цвет, итд.

Арапи су први решили проблем означавања једноставнијим симболима, али још давно пре њих, стари народи мучили су се како да представе велике количине, посебно ако се радило о множењу, или дељењу.

Архимед и миријаде – миријаде

Развој трговине и све чешће везе и путовања утицали су да се у старом добу појаве нове ознаке. Тако се у Малој Азији, у којој су се налазиле бројне грчке колоније, још крајем 5. века пре нове ере појавио тзв. алфабетски систем писања бројева, касније назван јонски систем.

У старих Грка бројеви од 1 до 9 означавани су грчким алфабетаром (алфа – α; бета – β; гама – γ; итд.) са цртицом изнад малих слова; бројеви од 10 до 999, такође грчким, али великим словима, исто тако с цртицом изнад. Бројеви преко 999 писани су словима с косом цртом.

Већи бројеви, на пример 10.000, 20.000, итд. називани су миријаде. Број 10.000 била је једна миријада и представљена је великим словом М, изнад кога је било уписано слово алфа; две миријаде су 20.000, а означене такође словом M_α са горе уписаним словом бета, итд.

Једноставнијим обележавањем бројева бавио се и Архимед, велики древни математичар и физичар, који је живео у 3. веку пре нове ере. Архимед је покушао да разреши непремостиви проблем: колико има звезда на небу, кали у мору и зрна песка на земљи, тврдећи да нешто од тога може да се уради. Свој рад је и назвао Псамит, или Пребројавање песка. При томе није имао намеру да преброји песак своје родне Сицилије, већ целе васионе, за коју је такође сматрао да је прекривена песком.

Вавилонци без нуле

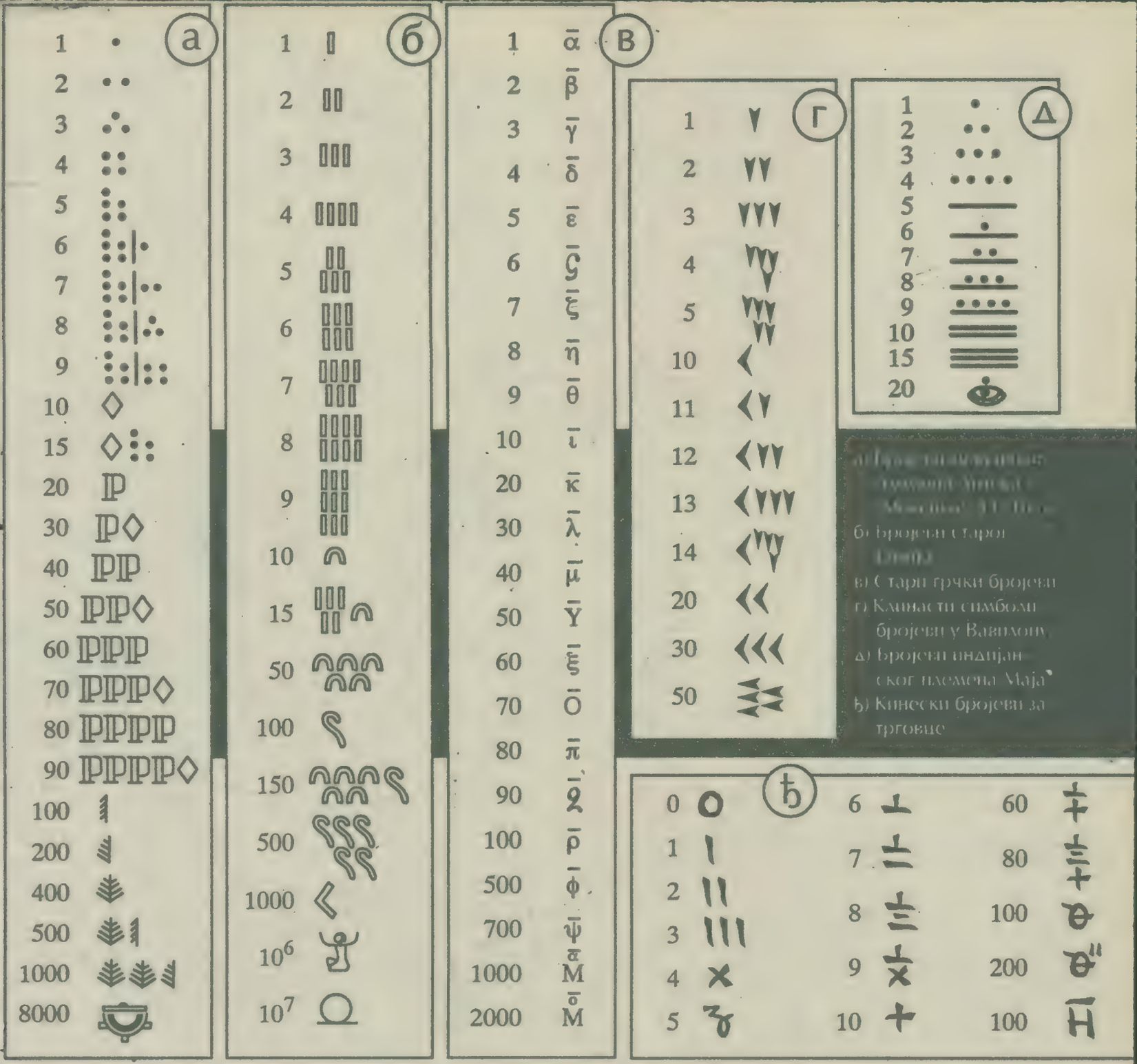

а) Вавилонски бројеви
б) Бројеви старог Египта
в) Стари грчки бројеви
г) Клинасти симболи бројеви у Вавилону
д) Бројеви индијанског племена Маја
ђ) Кинески бројеви за трговце

клином као и број 1, али иза њега су била уцртана још три положена клина (тј. 60+30), као и још преостала два усправна клина: 𒐜.

Вавилонци, међутим, нису имали ознаку за нулу, нити су могли да се баве множењем. Али, њихов 60-декадни систем одиграо је веома велику улогу у астрономији и математици. Користи се и данас, као на пример, ознака 360 која представља толико делова (или степена) за пуни круг; затим ознака часова, минута и секунди (1h = 60 минута, или 3600 секунди; 1 минут има 60 секунди).

За разлику од Вавилонаца, старо индијанско племе Маја имало је за основу бројку 20, која је означена симболом око са тачком изнад ( ). Бројеви од 1 до 5 имали су одговарајући број тачака; број 5 био је представљен једном положеном цртом, 10 са две, а 15 са три усправне црте. Бројеви од 6 до 9 имали су по једну положену црту изнад које су биле једна, две, три, односно четири тачке.

Бројеви у индијској књизи Лалатавистара

Књига Лалатавистара описује занимљив тест који су просиоци прелепе Гопе морали да полажу како би стекли наклоност њеног срца. Тест није био нимало лак, а састојао се из писмености, рвања, вештине погађања луком и стрелом и из – аритметике.

Више од половине ове старе књиге било је посвећено математичким радњама које су просци морали да реше. Индијци су користили декадни систем и основна величина била је број 10. Лепотицу Гопу освојио је младић по имену Гаутам који је за један задатак, примењујући законитости геометријске прогресије, дошао до тачног решења које је износило $10^{7+3\cdot46}$.

Била је то незамислива бројка, али тачна.

Декадни систем прихваћен је и у другим крајевима, првобитно у Кини, а затим и у осталим деловима земље, па и у Европи.

Римљани, чије цифре употребљава и савремени, цивилизовани свет, практично, за своје бројке имају различите комбинације бројева 1 (I), 5 (V), 10 (X), 100 (C), 500 (D), 1000 (M), тако да година 1992. има следеће цифре: MCMXCII, а 1982. – MCMLXXXII, што баш и није једноставно, у односу на савременије, аралске бројке, које данас користимо и које су далеко употребљивије, посебно ако се ради о основним математичким радњама (множење, дељење, сабирање и одузимање) или сложеним (степеновање, кореновање, логаритмовање, итд).

Римске цифре су се у Европи користиле све до 18. века, као званичне, нарочито у трговини и неким другим областима јавног живота, када их смењују аралски бројеви.

Припремио: ***П. Пејчић***

КРАЉ ЛЕСНОВАЧКОГ РОШТИЉА

ИДЕМ КОД БУРЕ!

У сваком краљевству, па и у роштиљском, титула се наслеђује

Ако било ког Лесковчанина упитате по чему је познат његов град, он ће без двоумљења рећи – по роштиљу. Штавише, додаће да је престоница роштиља. А престоница као престоница, има свог краља – Миодрага Гавриловића. С тим именом и презименом, међутим, краљ је потпуни анонимус. Друга је ствар кад се помене Драги Буре. Нема човека у Лесковцу који није чуо за њега.

Као у сваком краљевству, тако и у роштиљском, титула је наследна: Драги је умеће справљања роштиља, али и надимак Буре, наследио од свог, а овај од свог оца Мите. А тај Мита, родоначелник чувених роштиљијада, био је човек који је умео и да поједе и да попије. Тако се једном о Светом Илији, за време сабора, опкладио с пријатељима да може да попије осмак пива, а то није било баш мало. Дванаест и по литара. Али, знао је Мита своје могућности па је мало боцкао ћевап, мало пио, све док празно буре није победоносно откотрљао низбрдо. Тада је чаршијом пукла вест да је Мита попио буре пива и нико га више друкчије и није звао него – Буре.

– Добро је то кад човек има надимак – каже његов унук, седамдесетдвогодишњи Драги – то му даје неку личну ноту, имиџ што би рекли млади. Ником у Лесковцу, кад би кренуо у ћевабџиницу мог деде, није падало на памет да каже „Идем код Мите Гавриловића" него би лепо рекао „Идем код Буре (ми смо одувек били помало у сваћи с падежима) на ћевапе".

Трк у „Плуг"!

Ту, у ћевабџиници свог деде, чика Драги је почео да учи занат. Од малих ногу.

– Нисам имао више од шест кад су ме укључили у породичну мануфактуру – прича. – Најпре сам почео да помажем послужујући госте, а то је значило и трчкарање до оближњег хотела „Плуг" по пиће. Наиме, у Лесковцу се између два рата, па и неко време после Другог, тачно знало шта се где ради: у ћевабџинице се ишло да се једе, није била никаква реткост видети само жену с децом, а у кафане се ишло на пиће. Ко је уз ћевапе, пљескавице или кобасице хтео и нешто да попије, доносило му се из кафане. Тако смо се ми, предратни угоститељи, међусобно помагали јер дешавало се и да друштво у кафани заседне па пожели и нешто на чачкалици. Онда се, наравно, трчало у најближу ћевабџиницу.

Тридесет и неке године, не сећам се тачно које, Лесковац је имао 17.515 становника и око сто што кафана што ћевабџиница. Посао је сјајно ишао и често се чекало у реду за место: било је дана кад у нашем локалу који је имао 60 столица није имала где игла да се баци. Овде се роштиљ одувек волео до обожавања.

– У наше крајеве – па и Лесковац – каже мајстор Буре – роштиљ је стигао захваљујући Турцима. Једни, као директор угоститељског предузећа „Балкан" Драгић Станковић, сматрају да је у Малу Азију дошао са Кавказа а има и оних који верују да му је земља порекла Египат. Дакле, нисмо ми, Лесковчани, измислили роштиљ, али смо урадили нешто друго: прилагодили смо га нашем укусу. Наиме, познато је да муслимани за роштиљ користе овчије месо које има особину да се, кад се једе, лој лепи за непце. Ми, заправо наши преци, ту неугодност решили смо тако што смо за роштиљ почели да користимо јунеће месо. Само од њега праве се прави ћевапи и пљескавице.

Од чега пате мајстори?

Прави ћевап, а то важи и за пљескавицу само што се у њу по оригиналном лесковачком рецепту додаје лук и туцана сува паприка, прави се искључиво од јунећег меса и соли. Никаква сода бикарбона или кисела вода не долазе у обзир. То је изум модерних роштиљџија који би да на гос-

Илустровао: Љубомир Милојевић Љубац

Само за читаоце „Забавника"

СТВАР ЈЕ У МУЋКАЊУ

Замолили смо краља лесковачког роштиља да читаоцима „Политикиног Забавника" да рецепт неког од својих специјалитета. Одлучио се за лесковачку муљкалицу.

„Права" муљкалица прави се од две трећине ражњића испечених на жару и једне трећине било које изнутрице (иригерице, бризле), такође печене на жару. Пошто се скину са жара, и ражњићи и изнутрица брзо се исеку на резанце и ставе у земљану посуду у којој се већ налази исецкан црни лук. Онима који воле љуто препоручује се љута печена паприка такође исецкана. Пошто се све посоли, посуда се поклопи и добро промуљка, а до служења стоји на ивици роштиља. Дакле, нема никаквог прженља ни другог припремања. Ствар је у муљкању.

тима зараде што више – тврди чика Драги. – Тајна доброг ћевапа и пљескавице није у разним додацима, него у добро припремљеном месу и ватри.

Свето правило, којег се држи сваки добар мајстор роштиља, јесте да сам одабере месо. Некада, у време мог оца и деде, месо се после клања остављало пет-шест сати да одстоји и да се оцеди, а онда се ситно сецкало сатаром по пању. Пошто би и тако одлежало сат, млело се на крупној шајбни, ручно солило и остављало преко ноћи. Сутрадан би се месо још једном самлело, али на ситној шајбни, добро измесило, па би се тек онда обликовали ћевапи и пљескавице. Да би имали укус какав треба, ваља умети и са ватром: не сме да буде слаба, али ни јака. Само такав ћевап ће бити подједнако печен и споља и изнутра – каже мајстор Буре. Узгред, ћевапи какве смо јели у лесковачкој „Козари" били су баш такви и апсолутно невиђени до сада.

Захваљујући свом чувењу, мајстор Буре је шездесетих година дошао у Београд да води „Кумбару", једину испоставу „Балкана" ван Лесковца. Ту је, већ промовисан у краља роштиља, спремао своје специјалитете за Београђане све до 1980. Повремено и за угледне госте. Међу њима су били и Ричард Никсон, Јанош Кадар, Леонид Брежњев, Хенри Кисинџер, Вили Брант и многи други, али је у сећању мајстор Бурета остала енглеска краљица Елизабета која је у тој мери била одушевљена његовим ћевапима да је тражила да јој их послуже и на опроштајној вечери.

Славу лесковачког роштиља чика Драги је пронео ако не баш целим светом оно његовим добрим делом учествујући на светским изложбама, разним сајмовима и промоцијама. Међутим, занимљиво је да нигде није баш радо одлазио. Зашто, објаснио нам је не он, него Драгић Станковић.

– Лесковачке роштиљције нису чувене само по умећу, него и по томе што су страшно везани за свој град. Чим оду из њега, обузме их носталгија. Као вицпричам да је наше предузеће, кад сам ја имао плату 15.000 динара, договорило с једним црногорским да им „позајмимо" једног мајстора преко лета. Одмах је добио плату 5.000 већу од моје, посао за супругу и кола која су га ујутру одвозила а увече враћала с посла. Једва је издржао два месеца. Тако и чика Драги, једва смо га убедили да оде на Светску изложбу у Канади где је требало да остане шест месеци. Више воли Лесковац.

Мали лесковачки воз

Схвативши да упркос томе што се много шта у Лесковцу променило после Другог светског рата и да, упркос индустријализацији у коју је кренуо, његов заштитни знак остаје роштиљ, град је решио да се врати себи. Пре две године обновио је роштиљијаду. Док она траје, цео град заносно мирише на ћевапе. Дим из стотине распаљених роштиља у срцу града ником не смета, напротив. Ове године вероватно ће бити установљена награда са именом живе легенде лесковачког роштиља. Биће то највеће признање човеку који је хиљадама људи приредио велико уживање и кога сматрају творцем лесковачког воза. Какве везе има мајстор роштиља са железницом, можда ћете се упитати.

Као човек који зна какав је роштиљ добар, чика Драги је дошао до закључка да треба нешто учинити да се он не једе хладан јер тада „то није то". Кад, на пример, дође гост па наручи пет ћевапа, малу пљескавицу, џигерицу и кобасицу, сигурно је да ће се пола од тога охладити док дође на ред. Решење је у томе што се не износи све заједно на сто, него се послужује редом. Чим гост поједе једно, приноси се друго, право са жара. У зависности од тога колико је гладан, може да се одлучи за мали лесковачки воз, који мајстор Буре још назива и воз Лесковац – Светозарево, или за велики: Лесковац – Београд. У први иде пет ћевапа, мала пљескавица, џигерица, кобасица и уштипак, а у велики се додаје вешалица, бризла и још понешто.

Ђ. Вукадиновић

ГИТАРИЈАДА У ЗАЈЕЧАРУ

ФЕСТИВАЛ ЗА УШИ

Иако су многи мислили да ће због свеопште кризе овогодишња Гитаријада у Зајечару изостати, организатори су успели да двадесет и шести пут заредом публици представе седамнаест нових састава који су се такмичили за звање најбољег

На Гитаријади је било слично као и прошлог августа. Поново је YU рок камп био крцат посетиоцима из других градова, и овог пута није изостала колонија сликара и вајара и три вечери се на градском стадиону свирало до зоре. У такмичарском делу појавило се чак 17 састава одабраних од око 200 пријављених. То су састави „HAAD" (Лазаревац), „Мамурно јутро" (Зрењанин), „Глобус" (Ветерник), „Медисон" (Зајечар), „Зашто ја" (Сремска Митровица), „Crash" (Нови Сад), „Зашто да не" (Аранђеловац), „Адам и комете" (Сремска Каменица), „Кварт" (Зајечар) и београдски састави „Казна за уши", „Пресинг", „Директори", „Hollywood Rabotnik", „Руски рулет", „Brucehalters", „Rattlesnake" и „Ragtime". Људи из Зајечара успели су да обезбеде одличне сценске услове за наступ састава а ни публика није изневерила. Током све три вечери на стадиону се окупило око 25.000 младих, што је више него очигледан успех.

У финалу су се појавили састави „[illegible]", „Пресинг", „Казна за уши", „Rattlesnake", „Hollywood Rabotnik", „Адам и комете" и „[illegible]". Група „Директори" такође је ушла у финале, али се због низа нежељених ексцесних ситуација [illegible] „На завршном концерту тако да је у финалу била група „[illegible]". По мишљењу жирија и публике најбољи састав био „Казна за уши". Одличан [illegible] били „Hollywood Rabotnik" а публика је високо оценила и домаћи састав „Кварт". Њихов бубњар Драган Крстић има само 15 година а за бубњеве је [illegible] рано највише заслужан [illegible] који је својевремено са својом групом победио на првој зајечарској Гитаријади.

„Казна за уши" постоји већ шест година. Иза себе имају један сингл а ових дана требало би да им се појави и први албум и то за њишку фирму „Sorabia records". Њихова музика је врло модерна мешавина панка и чвршћег звука, и слично стилу америчког састава „Нирвана". Публици се посебно допала њихова десетоминутна песма „Коска" која доста вуче на блуз утицаје. Победа групе „Казна за уши" одражава једну стилску промену овогодишње Гитаријаде. Наиме, до сада су се на овом фестивалу претежно представљали састави хевиметал и хард-рок усмерења док је програм овог пута жанровски био разноврснији.

„Адам и комете" су типичан рокабили састав, „Ragtime" под утицајем џеза, „Hollywood Rabotnik" на трагу онога што свира „Електрични оргазам", „Пресинг" инспирисани прилично алтернативним звуком, док су „Rattlesnake" били једна од ретких хеви метал састава.

Штета је што у финале није ушла одлична хеви група „Crash", али они су дисквалификовани јер су певали на енглеском. То пропозиције Гитаријаде не допуштају, мада постоји могућност да се за следећу годину то правило измени. Зато је ван такмичарског програма зајечарској публици представљено [illegible] нових или полуафирмисаних тешкашких састава тако да је током те три вечери бином прошло преко педесет група. А од најпознатијих ту су биле „Рибља чорба" (Бора Ђорђевић је најавио да је то њихов последњи наступ у Зајечару, дакле опроштајна турнеја се ипак одвија), „Пилоти", „Екатерина Велика", Van Gogh, Дејан Цукић и „Спори ритам бенд", „Викторија", Тони Монтано и други. Свој први јавни наступ имао је састав „Бата и другови" који предводи Бата Златковић, клавијатуриста из „Галије" који на овај начин остварује неке идеје мимо матичног састава.

Углавном, у Зајечару се ове године свирало око тридесет сати и нема разлога да слично не буде и на следећој Гитаријади. *П. Јањатовић*

Снимио: *Бранислав Нацић*

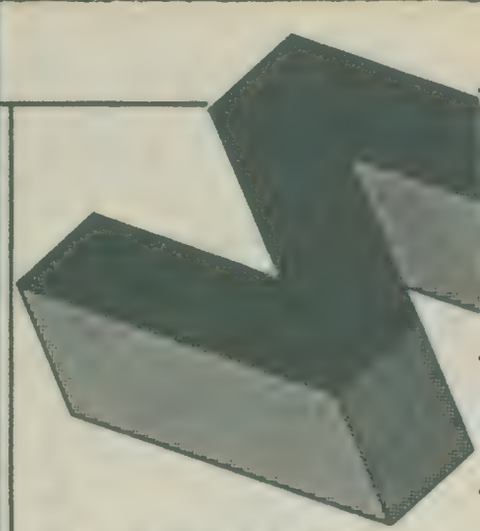

ТРАЖИЛИ СТЕ ПЕСМУ:

САМО ПОНЕСИ МОЈЕ СРЦЕ

Касно је ноћу и ниједно
од нас двоје не спава
Не могу да замислим живот
по твом одласку и да се
питам зашто тако пуно
питања нема одговора
Настављам да тражим
разлог зашто нам није пошло
Где је наше јуче
управо сада можемо да га
употребимо
али ако је ово због ога
само понеси моје срце кад
одеш
Више ми неће бити
потребно
Увек ћу те волети али тебе
је тешко задржати
само понеси моје срце када
одеш
Ту смо, да, сада
коначно закорачимо
Не могу да се заварам
Знам нема повратка
лицем у лице, била је то
бескрајна конверзација
али када љубав прође
не остаје ништа, само
разговор
Дао сам све своје
и само када бих могао да те
окренем
али ако је ово због ога
само понеси моје срце када
одеш

Музика и текст: Ерик Мартин, Андре Песис и Алекс Кол
Изводе: Мр. Биг

JUST TAKE MY HEART

It's late at night and neither
one of us is sleeping
I can't imagine living
my life after you're gone
wondering why so many
questions have no answers
I keep on searching for the
reason
why we want wrong

Where is our yesterday
you and I could use it right
now
but if this is goodbye
just take my heart when you go
I don't have the need for it
anymore
I'll always love you, but you're
too hard to hold
just take my heart when you go

Here we are about to take
the final step now
I just can't fool myself
I know htere's no turning back
face to face it's been
an endless conversation
but when the love is gone
you're left with nothing but
talk
I'd give my everything
if only I could turn you around
but if this is goodbye
just take my heart when you go

ТЕШЊАР '92.

Овог лета, већ шести пут заредом, у Ваљеву су одржане Тешњарске вечери. Тешњар је иначе ваљевски корзо. Током десет дана публици је бесплатно приказан разноврстан програм. Организацију је овог пута преузела приватна агенција „Конак" која се и на овај начин укључила у промовисање Ваљева. Уз бројне спонзоре омогућили су позоришне представе, ликовне изложбе, вечери фолклора, сусрете са песницима, пројекције филмова, модне ревије...

Од музичких програма треба издвојити концерт филхармоније младих "Б. Пашћан" на коме је дириговао Оскар Данон, наступ КУД „Градац" који се управо вратио са гостовања по Француској, наступ Дејана Цукића и његове групе „Спори ритам" и џез вече на коме је свирао квартет Мише Крстића.

А за следећу годину организатори обећавају својим сугрђанима још садржајнији програм.

ИЗЈАВА НЕДЕЉЕ

„Сада имам 33 године и мислим да неки шеснаестогодишњак има потпуно право да мисли како сам досадни матораџ. То је фер процена."

Фиргал Шарки

МУЗИЧКА ПОШТА

Објавите дискографију групе „Роџерс" и нешто о њима

Никола, Марко и Јован

Грипи је у Лондону 1983. године основао певач Шејн Мекгоуен и то под називом „Роџерс Ин Стоне" (то је песма на једну шкотских горштака). Онупно је своје пријатеље из зида у коме је седео и тако су почели свирајући комбинацију панкрок, реџеибит, шкотске и келтске фолк музике. Грипи објављивања дебитантски албум „Red Roses For Me" крајем 1984. године пратиочили су га у „Роџерс" јер радна станица нису хтела да чују никакву музику због непристојног назива. После низа наступа по Енглеској и турнеје са бившом Кајзеров он их је предуговорио снимање албума „Rum, Sodomy and Lash" који је објављен 1985. године. Нестало се убрзо смонио Кетлин О'Риордан која је свирала бас у групи а на њено место дошао је њихов техничар Дарио Кент.

Следећи албум „If I Should Fall From Grace With God" објављен почетком 1988. доспео је чак на треће место британске топ листе, а нов хонорарни члан придружује на се Ју Стрингер не читаоц. На концертима са њим свирају и најбоље хитове групе „Clash". Годину дана касније излази албум „Peace and Love" а крајем 1989. и „Hell's Ditch". Истовремено са добро припремљеном промоцијом која је назвали прошле године сингле је и вест да Шејн Мекгоуен напушта групу и да ће остали чланови наставити са заједничким радом.

Молила бих те да објавиш дискографију групе „Бајуз" чији је оснивач био и данашње седиште Елдиз Бојз и Вилијем Кларк

Љиља из Б. Т.

Вилијем Кларк је рођен 3. јула 1960. а Елдин Бел 25. априла 1964. године. После рада у саставима „Depeche Mode", „Yazoo" и „Assembly", Кларк је 1985. одлучио да са Белом оснује дуо. Иако су им први синглови следе прошли, нису одустајали и са првим албумом „Wonderland" успели су да се домогну бољих места на топ листама. Године 1987. објављују други албум „The Circus", а за њим следе „Innocents" (1988), „Wild" (1988), „Crackers International" (1988, мини плоча), „Chorus" (1991) и најновији мини плоча „Abba-esque" са обрадама песама групе „ABBA".

КАКВЕ СТЕ НАРАВИ?

1 **Док посматрате слона у серији „Опстанак", зоолошком врту или (што да не) на лицу места у Африци, завидите му:**

а) на његовом памћењу

б) самопоуздању

в) мудрости

2 **Кад би нешто тако било могуће и ви одједном постали река, шта бисте изабрали да будете:**

а) зеленомодри брзак који се пробија кроз стеновиту клисуру

б) широка равничарска река разливена међу врбацима, са мноштвом пецароша, чамаца, сплавова

в) извор који у кључу избија из дубине Земље

3 **А да сте којим случајем цвет, где бисте волели да растете:**

а) на рубу оазе, усред непрегледне пустиње

б) на рушевинама старе тврђаве

в) у пољу жита

4 **Да сте шума, послужили бисте као:**

а) уточиште животињама којима прети опасност од истребљења

б) огроман резервоар кисеоника

в) зелено пространство које спречава ерозију земљишта

5 **Коју бисте животињу најрадије припитомили:**

а) сокола

б) срну

в) кенгура

6 **Која од ове три Лафонтенове басне има, по вама, онај „прави" завршетак:**

а) „Вук и јагње" (разлог јачег увек понајвише вреди)

б) „Цврчак и мрав" (Певао си цело лето, играј сад)

в) „Гавран и лисица" (Ласкавац живи од оног кога претерано хвали)

7 **Најлепше што сте досад видели у природи били су:**

а) чипкасто иње на кристалима у некој пећини

б) кали росе на трави у рано јутро

в) снежно пространство обавијено тишином

8 **Још једно питање из сфере „замислите немогуће" – шћућурени у неком куту наше планете чекате да стигне пролеће:**

а) савршено мирни, као лутка будућег лептира у својој чаури

б) увучени као пуж смотан у својој кућици

в) нестрпљиво као зелени скакавац

РЕЗУЛТАТИ ТЕСТА

Пошто сте у свакој усправној колони на овој табели заокружили слово које вам одговара и за свако урачунали по један поен, а ако је слово већ било подвучено – два, сазнаћете који сте тип тако што ћете прочитати шта пише десно крај колоне водоравних поља у којој сте сакупили највећи број поена.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12	Ви сте по природи
б в а б а в б а б б а в	отворени и искрени
а а б в в в а в а в б а	[illegible]
в б в а б б в б в а в а б	тихи и повучени

Свако од нас има своју природу, своју ћуд. А какви сте ви: отворени и искрени, реагујете инстинктивно, без размишљања или сте тихи и повучени? Све то сазнаћете ако одговорите на питања која показују ваш однос према – природи

9 **Да је којим случајем могуће да се дружите с неком дивљом животињом и поиграте се са њом, шта бисте изабрали:**

а) ватерполо са фоком

б) скокове у воду са санте у друштву поларног медведа

в) бадмингтон са пингвинима

10 **Нилски коњ је чист хумор:**

а) кад вири својим ситним очима изнад воде

б) кад пусти свој застрашујући ратнички поклич

в) кад зева и откачи вилицу

11 **Која вас животиња фасцинира:**

а) жирафа са поносно уздигнутом главом

б) гепард, мишићав и елегантан

в) палагај дречавих боја са својим смешним упадицама

12 **Бити природан то за вас значи:**

а) богатство личности

б) сведочи о њеној доброти

в) истинску искреност

ОТВОРЕНИ И ИСКРЕНИ

Ви сте дивље и необуздане природе и ако се деси да вас неко пређе, обавезно ћете му показати канџе. Поцрвените од беса кад вам не верују и нема шансе да ћете неком дозволити да вас малтретира. Сви ови квалитети спонтаности и непосредности помажу вам да се увек дочекате на ноге и пружите отпор кад се нађете у ситуацији неповољној по вас. Не пристајете ни на какве игре, са вама све маске спадају са лица и ви ћете сваком рећи у лице све што мислите, па куд пукло да пукло.

ИНСТИНКТИВНИ И УПОРНИ

У свакој прилици, често и за ситницу, у стању сте да започнете расправу. Истовремено сте и врло еластични, спретни, с лакоћом се прилагођавате околностима што вам помаже да увек спремни дочекате ударац, избегнете вешто замке и непогрешиво осетите одакле ветар дува. Имате изванредне рефлексе и интуицију. Ништа вас неће зауставити док не постигнете оно што сте наумили, а да бисте стигли до свог циља, нећете оклевати да уз оштроумност употребите и понешто лукавства.

ТИХИ И ПОВУЧЕНИ

Врло сте осетљиви на околину, атмосферу која вас окружује. Јако вам је важно да будете сигурни да вас цене. Најбоље се осећате кад сте са онима за које знате да вас прихватају, кад сте у познатом окружењу и тада се добро сналазите. Иначе сте врло опрезни и уздржани. Ни мрава не бисте згазили. Грозите се критике, док вам изванредно прија кад знате да сте потребни и корисни. Омиљени сте у друштву због свог хумора од кога и највећи злобници занеме, а клипани почињу да се смешкају.

В. М.

ФАНТАСТИКА

Уредник
др Зоран Живковић

ДОКТОР

Хенри Слесар

Саветник за запошљавање изгубио је своју професионалну мирноћу и постао непрофесионално раздражљив. „Мора постојати нешто што ви не можете радити, докторе", рече он, „човек вашег образовања. Рат нас није све претворио у дивљаке. Ако је ишта порасло, онда је то потреба за учитељима и то за хиљаду пута од дана А".

Др Мегем се завали у столицу и уздахну. „Не разумете. Ја нисам обичан учитељ; не постоји више интересовање за предмет који најбоље познајем. Да, људи су жељни знања; желе да сазнају како да се носе са овим разореним светом који су наследили. Зато желе да дознају како да постану зидари, техничари и конструктори. Желе да сазнају како да поново саграде градове, како да

НЕ ИЗАЗИВАЈ ЂАВОЛА

Роберт Т. Куросака

Материјализатор је био завршен.

Нед Квин се одмаче, обриса шаке и задивљено осмотри овећи пулт са бројчаницима, светиљкама и прекидачима. У овај пројекат уложио је више година рада и сплан новац. Но, најзад је био окончан.

Он стави метални шлем на главу и укључи каблове у контролну плочу. Затим окрену прекидач за стављање уређаја у погон и рече: – Новчаницу од десет долара.

Зачуло се необично зујање, а онда се у пријемнику појавио комад папира. Нед га помно испита. Новчаница је била права.

– Мартини – рече он.

Поново се огласи зујање. У пријемнику се појави локва. Нед опсова у себи. Мораће још много да учи.

– Боцу виски – рече он.

опет покрену машине, залече опекотине од зрачења и наместе поломљене кости. Желе да сазнају како да произведу вештачке удове за жртве бомбардовања, како да обуче слепе да буду самостални, лудаке да уразуме, изобличенима да помогну да поново пристојно изгледају. То су ствари које желе да науче. Ви то знате боље од мене."

„А шта је са вашом специјалношћу, докторе? Мислите да се она више не тражи?"

Др Мегем се кратко насмеја. „Нема потебе да мислим, ја то знам. Покушао сам да заинтересујем људе за њу, али су ми окренули леђа. Двадесет пет година обучавао сам ученике како да развију савршено памћење. Издао сам шест књига од којих су бар две постале стандардни уџбеници на факултетима. Прве године после примирја дао сам оглас за осмонедељни курс и примио сам само једну уписницу. Али, то је моја професија; то је оно чиме се бавим. Како да своје животно дело прилагодим овом новом свету ужаса и смрти?"

Саветник за запошљавање гризао је усну; питање је било изазов. Одговор није пронашао за време разговора са др Мегемом. Посматрао је повијену прилику како тешким кораком напушта просторију после обављеног разговора и он осети очајање због овог неуспеха. Међутим, те ноћи, пробудивши се изненада усред једног познатог кошмара, лежао је будан у свом заклону и поново размишљао о др Мегему. Ујутру је имао одговор.

Месец дана касније у владиним новинама појавило се обавештење за јавност на које је одзив био огроман.

Др Хуго Мегем
Најављује убрзани
осмонедељни курс
„Како заборавити"
Упис почиње 9. септембра

Илустровао: Добросав Боб Живковић

Одмах после зујања појави се позната, мрка боца. Нед испроба садржај и осмехну се. Насмеја се и настави да врши опите. Повећао је зону пријемника и припремао се за свој највећи опит. Уз безгранично богатство које му је сада стајало на располагању могао је да пожели неке ствари о којима сви иначе у потаји сневамо.

Поново је укључио материјализатор, дубоко удахнуо и рекао: – Девојку.

Када се зујање утишало, у пријемнику је стајала љупка девојка. Била је нага. Нед није ништа казао о одећи. Била је пегава у лицу и имала је кикице. Могло јој је бити највише осам година.

– Пакао – промрмља Нед Квин.

Ззззум.

Ватрогасци су пронашли два угљенисана костура на згаришту које се димило.

ЕНИГМАТИКА

Припремају: М. Јеленковић и З. Зељковић

КОМБИНОВАНА УКРШТЕНИЦА

За водоравно вам дајемо готова решења сврстана по азбучном реду, а за усправно уобичајене описе. Уколико тачно решите укрштеницу, у првом водоравном реду добићете име и презиме америчког глумца са слике.

ВОДОРАВНО: АНТИБ, АСТЕЦИ, ГУРАВИ, ДАЛИЛА, ЕСТ, ИЈА, ИНИЦИРАЊА, ИС, КЕНИЈА, КРАМА, КРСТАЧ, ОМАЛАТИ, ОРБ, ПРАМ, РГОТИНА, САВЕСТ, СКИТАЧ, СТИЛЕТ, СТИТ, ТИ.

УСПРАВНО: 1. Мрштити се – Аматерски спортски клуб, **2.** Старешина женског манастира – Бивша београдска женска певачка група, **3.** Морски главоношци, служе као накит – Један од римских брежуљака, **4.** Прастановници Италије, Итали – Љубитељи лепог, **5.** Супарници – Исток, **6.** Присталица унитаризма – Место на Космету код Клине, **7.** Симбол радијума – Ознака за исток – Прво слово, **8.** Ознака за карат – Симбол калијума – Упишите: се, **9.** Доњи део леђа, **10.** Делови шаке, **11.** Рало, **12.** Непрофесионалац, **13.** Хладно оружје – Аутоознака за Требиње.

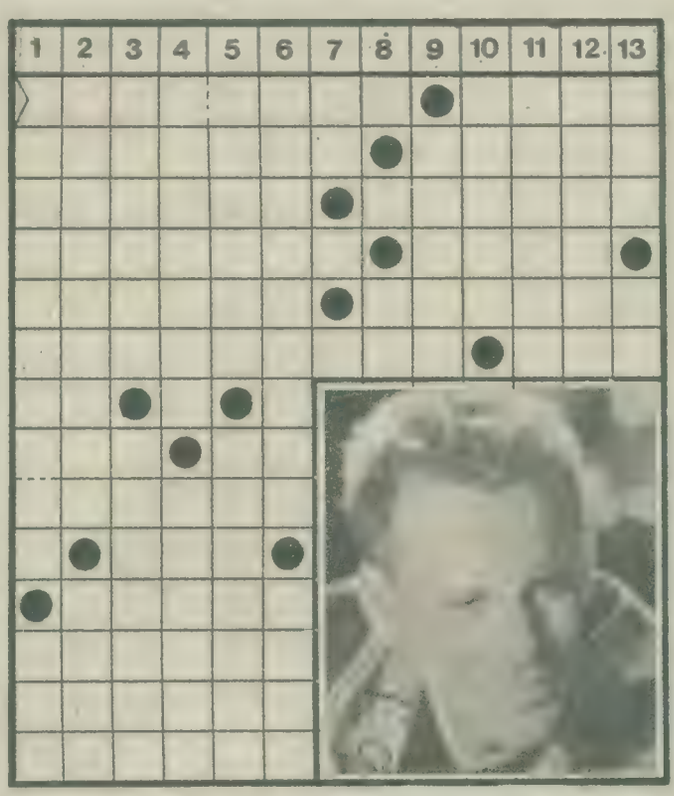

СИЛУЕТА

Који од оригинала одговара силуети?

РЕШЕЊА ЕНИГМАТИКЕ НА СТРАНАМА МАЛЕ ПОШТЕ

Soko Štark

ЗАБАВЊИКОВ ЗОО

МАЈМУНСКЕ ПИЛУЛЕ

Шта да раде дивље животиње кад се разболе? Ево шта чини шимпанза: кад се осећа лоше, лечи се лишћем биљке aspilia која је „рођака" нашег обичног сунцокрета. Међутим, хемичари који су испитали састав биљке пронашли су да није нимало обична и да садржи врло јак антибиотик!

Најзанимљивије од свега: уместо да жваће лишће, шимпанза га увије у лоптицу и затим је целу прогута као праву пилулу.

ЈЕДАН ФРАК, МОЛИМ!

У зоолошком врту Камбере (Аустралија) недавно је дошло на свет потпуно бело пингвинче што је до сада једини забележен случај пингвина албиноса.

Научници су хитно предузели све мере предострожности знајући како птице умеју да буду сурове према сродницима који нису исте боје као они. Малог пингвина су одвојили од осталих и почели да га хране уместо родитеља. То им је успело и птић је лепо напредовао, али је усамљен.

Тада су почели да размишљају како да га „упознају" с рођацима и некоме је пала на памет оригинална идеја – што не би офарбали малог албиноса и направили му црни фрак какав имају сви пингвини Јужнога пола, сви осим њега? Набавили су четкицу и црну боју и њоме му обојили кљун, леђа и крила, а остало нису морали да дирају јер и његова сабраћа имају груди и стомак беле као и он.

Мада је посао урађен најквалитетнијим бојама са изванредном пажњом, научници су ипак опрезно извели пробу: држећи велике мреже у приправности дозволили су (бившем) албиносу да се сретне с петомесечним вршњацима, а затим и са осталим пингвинима. И – догодило се чудо. Сви су прихватили малог белог у црном сјајном фраку.

ИСТОРИЈА СРПСКОГ НАРОДА у десет томова

најсвеобухватнија политичка, привредна и културна историја српског народа од досељења на Балкан до 1918. године

Српска књижевна задруга је чудо!
Успела је да напише (и)
Историју српског народа.
Посао једне државе.
Једне државне академије наука.
Једне енциклопедијске установе
Бранко В. Радичевић

● Последња два тома првог издања излазе из штампе у децембру 1992. године.
● Отворена је претплата на друго издање које излази из штампе крајем првог квартала 1993. године
● Називи свих установа и имена свих појединаца који својом претплатом помогну објављивање ове капиталне едиције биће уштампани у једну од књига Историје српског народа.

у издању

СРПСКЕ КЊИЖЕВНЕ ЗАДРУГЕ

Уређује: Вито Недељковић

Илустровао: Љубомир Милојевић Љубац

Велемајстори каратеа

Који је највећи, односно најпризнатији појас у каратеу?

БОБАН К.
Кач

Појасеви у каратеу (кју – ученички и дан – мајсторски) означавају у којој је мери борац овладао овим спортом. Од тринаест појасева, колико их има према правилнику Европске карате-федерације, најнижи је бели а најпризнатији пурпурни од осмог до дванаестог степена. Овај појас носе такозвани „академци" каратеа. То су углавном оснивачи појединих школа и дугогодишњи борци који су допринели теоријском продубљивању ове древне источњачке вештине. Међу „академцима" каратеа истичу се: Фунакоши Гичин, Гођун Мијаги, Гоген Јамагучи, Хиронори Оцука, Масатоши Накајама, Масатацу Ојама, Кенен Мабуни...

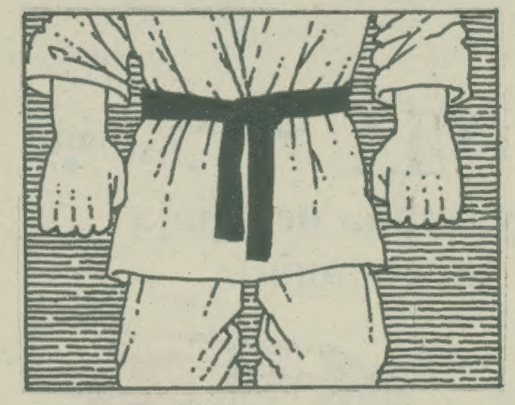

Незгодан сведок

Станујем у приградском насељу и често ми се дешава да се ноћу касно враћам кући јер се задржим са друштвом. Једне вечери, касно, осетила сам да ме неко прати. Побегла сам и готово избезумљена стигла до куће. Чула сам да постоји неки спреј који онеспособљава нападача, обележи га и после је полицији лако да га открије. Да ли тај спреј може да се купи код нас?

ТАМАРА Б.
Ресник

Такав спреј назван „обојени сведок", постоји, и то у врло практичном паковању па може да стане у новчаник, али невоља је што га код нас нема у продаји. Измислио га је канадски полицајац Џејмс Мекриери. Иако у тренутку онеспособљава нападача јер га „ослепи", потпуно је безопасан, али оставља трагове зелене боје који се задржавају седам дана. Не могу да се одстране ни на који начин са тела и одеће. „Обојени сведок" (Dye-witness) у иностранству се налази у слободној продаји, али је доста скуп како не би био свима доступан (нарочито малолетницима) и злоупотребљаван.

Цунами висок 500 метара

Занима ме какви су то цунами таласи и где се они најчешће јављају?

ЦАЛЕ
Кладово

Цунами је јапански назив за морске таласе који настају од дубинских, подморских земљотреса. Највећи до сада забележени таласи настали су приликом чувене ерупције вулкана Кракатау 1883. године – били су високи до 500 метара. Овакав један талас забележен је и 1958. године у заливу Литија, на Аљасци.

Мућа на четири ноге

Желео бих да ми нешто више кажете о сада веома популарном спорту тркама паса. Где их има највише и која раса у њима учествује?

МАРКО
Ужице

Овај спорт доживљава прави бум у Америци и Великој Британији, па су најчешће сва места на трибинама распродата по шест месеци унапред.

Најпогоднији такмичари су све врсте хртова, али најпознатија је грејхаунд – сиви хрт чији је предак победио на првој трци паса у Манчестеру далеке 1926. године. Данашњи шампион зове се Лотс ол Бути, сиви ирски хрт, права звезда чија цена достиже шест доларских цифара. Данас уместо плишаног зеца испред „тркача" јури мала наранџаста флуоресцентна лоптица.

Оливера Оља Савановић, Пуповница 11/9, 23000 Зрењанин – 15 година, жели да се дописује са вршњацима.

●

Соња Александровски, Стерије Поповића 154, 23300 Кикинда – 13 година, жели да се дописује са вршњацима.

●

Мерима Ђурђев, Лењинова 14, 11080 Земун – сакупља све о Вампирима, Регини, Црном Вину, Шер... по жељи шаље замену.

●

Сузана Анђелковић, 7. јула 10, 34000 Крагујевац – 12 година, сакупља салвете, писма и налепнице, воли музику.

●

Ана Радановић, 17. октобра 12/22, 11300 Смедерево – жели да се дописује са децом од 9 до 12 година, сакупља салвете, украсне оловке и гумице.

●

Ана Жилаји, Стевана Хатале 24, 21400 Бачка Паланка – 9 година, воли животиње, музику и спорт.

ШКОЛА СТРИПА!

Ако желите да научите како настаје стрип, дођите у ПРВУ ШКОЛУ СТРИПА, Народни универзитет »Браћа Стаменковић«, Митрополита Петра 8, Београд, или се јавите на телефон 011/764 424

Илустровао: Зоран Петканић Петко

Лидија из Мале Азије

Велика ми је жеља да сазнам откуд води порекло моје име?

ЛИДИЈА
Купиново

Име Лидија је старогрчког порекла, а у Малој Азији постоји и покрајина Лидија, некадашњи део великог царства Александра Македонског.

РЕШЕЊЕ ЕНИГМАТИКЕ

КОМБИНОВАНА УКРШТЕНИЦА – ВОДОРАВНО: Мики Рурк, прам, Ротина, крама, гурави, крстач, омалати, Стит, Далила, стилет, иницирања, ОРБ, ти, и, и, Ија, ис, савест, е, Ест, Антиб, Астеци, скитач, Кенија.

СИЛУЕТА: број 6.

ИМПРЕСУМ (латински: IMPRESSUM), штампана реч, штампање, по закону обавезно означавање имена издавача и уредника, одговорних за садржину часописа

TU ISSN 0032-339X

Први број Политикиног Забавника изашао је 28. фебруара 1939. године

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА" 11001 Београд, Македонска 29

Главни и одговорни уредник
Зефирино Граси

Помоћник главног уредника
Славољуб Кецић

Уредник стрипа
Мирјана Маринковић

Ликовно графички уредник
Соња Јашовић

РЕДАКЦИЈА:
Диего Варагић, Олга Вукадиновић, Бојана Дожић, Светлана Ивановић, Мина Илић, Мирјана Крстуловић, Иван Лончар, Петар Милатовић, Вера Милићевић, Весна Минић, Нада Невајдић, Вито Недељковић, Биљана Орловић, Љубомир Патрногић, Весна Софреновић, Војислав Стаменовић, Недељка Сташић, Миленко Тодоровић и Бранислава Црномарковић.

ТЕХНИЧКА РЕДАКЦИЈА:
Душан Глушац, Радоје Савић, Зоран Петканић и Радана Весовић

СЕКРЕТАРИЈАТ:
Јованка Војводић, Олгица Стаменић и Зорица Филиповић

Редакција „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК" Македонска 29, 11001 Београд, Поштански фах 124. Телефони: секретаријат 324-471, редакција 324-483, техничка редакција 326-620, централа 324-191 и 325-761, претплата: 328-776. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Маркетинг агенција: Македонска 31/I, телефон 320-645. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије, број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

Претплата се врши на жиро-рачун број 60801-603-24875, уз обавезну назнаку НИП „Политика" – ПРЕТПЛАТА НА ЛИСТ „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК"

ОБАВЕШТЕЊЕ ПРЕТПЛАТНИЦИМА

Обавештавамо претплатнике који врше претплату за иностранство, да НИП „Политика" убудуће искључиво прима претплату преко „EXIMPO" – AG, Bernstr. – West 64, CH – 5034 SUHR Schweiz. Tel. 41/64/310470 и 41/64/310471. Fax 41/64/310472, на конто:
NEUE AARGAUER BANK, AARAU, Bahnhofstr. 49, CH – 5001 AARAU, Schweiz, Конто број: 21.4957.057.6

Годишњу претплату на лист не примамо

ПОЛУГОДИШЊА ПРЕТПЛАТА ИЗНОСИ:

САД	USD 35.–
СР НЕМАЧКА	DEM 89.–
ШВЕДСКА	SEK 374.–
ФРАНЦУСКА	FRF 211.–
ШВАЈЦАРСКА	CHF 70.–

Трошкови АВИО превоза плаћају се посебно, независно од претплатне цене листа.

Директор
др Живорад Миновић

WALT DISNEY
МИКИ
МММММ! КАКВИ СУ ТО БОЖАНСКИ МИРИСИ?
ИСПРОБАВАМ ЈЕДАН НОВ РЕЦЕПТ ЗА КОЛАЧЕ!
ОХ, БОЖЕ! НЕМАМ ВИШЕ ШЕЋЕРА!
ШЕЋЕР
БРАШНО
ВЕЗ БРИГЕ, МИНИ! ЗНАШ ДА САМ ЈА НАПРАВИО СОЛИДНЕ РЕЗЕРВЕ!
САД МИ НИЈЕ ЖАО ШТО САМ ВУКО ОНОЛИКИ ШЕЋЕР!
ММ1
БРУУМ!
"Кристал" ФАБРИКА ШЕЋЕРА
1-26
©1992 The Walt Disney Company
All rights reserved
ТРАС!
ЦРНИ МИКИ! НИСАМ ЗНАЛА ДА ИМАШ ТОЛИКЕ ЗАЛИХЕ!
Distributed by King Features Syndicate